

ŠTUDIJSKA KNJIZNICA
TRST
NARODNA

3 1978-79

A L E B

LETNIK XXV.
DECEMBER 1978
ŠTEVILKA 3

Mesečnik (8 številok)

Izdaja:

Založništvo
tržaškega
tiska, Trst

Glavni in odgovorni urednik:
Lojze Abram

Uredništvo in uprava:
Ul. G. Amendola 12
34134 Trst - Tel. 415534

Tiska:

Graphart, Trst - Tel. 772151

Naslovna stran:

David Ota, 3. r. OŠ »Karel De-
stovnik - Kajuh« - GROPADÀ

Posamezna številka:
700 lir

Letna naročnina:
4.000 lir

Galeb je registriran na sodišču v
Trstu pod številko 158 od 3.5.1954

Galeb je včlanjen v
zvezo periodičnega ti-
ska USPI (Un. Stam-
pa Periodica Italiana)

VSEBINA

Vida Taufer: Božična noč	65
Vojan T. Arhar: Ob novem letu	65
Angelo Cerkenik: Zgode in nezgode šarplaninskega ovčarja Šara	66
Neža Maurer: Posekal sem smrečico	69
Nada Kraigher: Iz moje tržaške mape	70
Danilo Gorinšek: Nekoč	73
Vojan T. Arhar: Grelček	74
Danilo Gorinšek: Dedek Mrz	75
Vlado Firm: Osel Riko	76
Igo Gruden: Burja	78
Neža Maurer: Peč	79
France Bevč: Moja mati	79
Zanimivosti	80
Kotiček za najmlajše: Vera Poljšak: Ra- dovedni Peter, Labirint, Smučarji	81
Sandi Sitar: Mojca, medvedek in njuna zgodba	82
Iz naših šol: Ivan Fischer: Poimenovan- je v Rojanu — Lojze Abram: Sveča- nost pri Sv. Ani	86
Šport: Ivan Furlanič — Mario Sušteršič: Izbira v športu	87
Novosti na knjižni polici: Marij Čuk: Praznično branje	88
Solarji pišejo	89
Fran Roš: Tri Anice	90
Zapojmo veselo: Mira Voglar: Ples snežink	92
Urednikova beležnica	94
Za bistre glave	95
Za spretnke roke: Vera Poljšak: Angelček 3. stran platnic	

Ilustracije za 3. številko Galeba so naredili:
Marjanca Jemec - Božič (str. 67, 82, 83, 84);
Marjeta Cvetko (str. 73); Robert Hlavaty
(str. 65, 79); Leon Koporc (str. 90); Božo
Kos (str. 76, 77); Jelka Reichman (str. 65,
69, 71, 72, 74); Magda Tavčar (str. 75, 78,
81, 3. plat.).

Priloga I.: Miroslav Košuta: Abecerime, ilu-
stracije: Klavdij Palčič (G, H, I). Ivan Mi-
natti: December; Alojz Gradnik: Snežak;
Slovenska narodna.

Priloga II.: Javne zgradbe v Trstu, Tržaški
ribji trg — besedilo: Evgen Dobrila, slike:
Lojze Abram.

Vida Taufer

Ilustr. Robert Hlavaty

BOŽIČNA NOČ

Odrta vrata so neba
in Jezus ljudstvu se smehlja.
Do mest, do trgov in vasi
nocoj njegova pot drži.

V palače stopa ves zavzet,
prekrasen je njegov pogled.
Darov natrosi, odhiti
in s srečnimi se veseli.

Do revnih koč Gospod dospé,
zagleda bedo in gorje,
in stopi vanje tožen, tih,
odtrga se mu v prsih vzdih.

Saj čuti s svetimi močmi
krivico, ki ljudi mori.
Čez bedne razprostré roké,
daruje svoje jim srcé.

Vojan Tihomir Arhar

Ilustr.: Jelka Reichman

OB NOVEM LETU

Dan ugaša,
luč brli.
Zunaj vedno
bolj sneži.

Topla greje
kmečka peč;
danes še ne
gremo leč.

S sestrami ga
čakam jaz,
kdaj potrka
dedek Mrz.

ZGODE in NEZGODE

šarplaninskega ovčarja ŠARA

Rešitev

Nekega dne je prinesel pismonoša iz Vele Gorice Golobiču večje denarno nakazilo za prodanega žrebca lipicanca. Pismonoša Vide Drijenak je pogostoma prinašal pošto na graščino. Vselej se je za kakšnih deset, petnajst minut pomudil pri Golobičevih; bil je pač velik ljubitelj konj in psov.

Občudoval je Šaro, Vuka in Šara. Najrajši bi se ure in ure zabaval s prelepimi, korenjaškimi psi, ki so po moči in velikosti prekašali celó bernardince.

»Prelepe pse imate, gospod Golobič. Zadnje čase zelo pogosto mislim na vaše šarplanince, posebno še od tistega dne, ko mi je pobegnil moj istrski ovčar Živi,« je dejal Vide.

»Kako? Pobegnil vam je?«

»Popihal jo je. Vrnil se je k svojemu prejšnjemu gospodarju Luki Drndiću, posestniku iz zaselka Trave ob vzhodnem znožju Velega Solina. Drndić je bil pripeljal Živega na sejem na Reko. Kupil sem ga, ga drago plačal in odpeljal domov. Imel sem priklenjenega dlje kot mesec dni; ko sem ga osvobodil, je izginil. Dva tedna pozneje mi je Drndić, poštenjak od pete do glave, po pošti vrnil 25 kron, ki sem mu jih bil plačal za psa. Ušel mi je prav zdaj, ko tako krvavo potrebujem dobrega čuvaja. Saj ste morebiti slišali in brali

v časnikih, da so se prav v teh krajih pojavili tatje, ki kradejo vse, kar jim pride v roke, najrajši še perutnino, jajca, da, celó ovce in prašiče. Nedavno so nekemu živinorejcu iz Vele Gorice ponoči izpeljali iz hleva velikega vola ... Večkrat sem, kakor sem že omenil, mislil na vaše šarplanince, pa si nisem upal vprašati, če bi mi katerega prodali.

Šara, kajpada, ne bi prodali, pa tudi če bi ga, bi bila kupnina zanj prehud poseg v moj žep ...«

»Res je, Vide, Šara sem nameraval dati 'v šolo' svojemu prijatelju Mercigonji v Kastav, da bi ga izučil za čuvaja, zdaj pa sem si premislil. Ne vem, kaj naj storim z njim.«

»Ne razumem vas prav, gospod Golobič. Mar Šaro ne bi bil dober čuvaj?« se je začudil Vide.

»Pač, pač, čuvaj bi že bil, ima pa veliko napako.«

»Napako? Saj je čudovito lep!« je ugovarjal Vide.

»Pravzaprav: grdo lastnost ...« je pojasnil Golobič.

»Kakšno lastnost?«

»Vsakega petelina, ki sreča, naskoči in ga pri priči zadavi. Zato bi se rad te zverine znebil.«

»Odločili ste se torej, da ga boste prodali. Če ne bi bil predrag, bi ga prav rad kupil jaz.«

»Ne, ne bom ga prodal. Takega psa ne morem prodati. Ne bi bilo pošteno. Če ga res želite, vam ga iz srca rad podarim ...«

Vide je ostrmel. Pri priči je v mislih zasnoval načrt, kako bo Šara odvadil te škodljive lastnosti. Pred dvanajstimi leti je Vide služil vojake

pri 5. domobranskem polku v Pulju. Tam se je spoznal z nekim pastirjem, ki je ponavadi vsako zimo prignal ovce s snežniških pašnikov v južno

Istro. Pastir, Jure po imenu, mu je razložil in s primerom pokazal, kako je moč to lastnost psu zbiti iz glave. Vide, prebrisanec, je o tem previdno molčal.

»Poskušal ga bom odvaditi te nič kaj lepe navade, vendar vam ga rad plačam, nočem ga zastonj,« je rekel Vide.

»Ne maram denarja zanj. Kar odpeljite ga! Tako in tako se nisem mogel otresti mračne misli, da bi ga dal ustreliti,« je potožil Golobič.

»Takega psa ustreliti?! Bogvaruj! Kakor sem rekel: rad vam ga plačam, tistih 25 kron, ki mi jih je vrnil Drndić ...«

»Niti besedice več o plačilu!« mu je segel v besedo Golobič.

Tako je Vide brezplačno dobil prelepega psa, o katerem je že nekaj mesecev sanjal.

»Če vam bo morebiti tudi Šaro pobegnil, se bo gotovo vrnil k nam. Boste pač morali priti ponj, nemara celó večkrat,« je Golobič dejal Videtu, ko ga je ta privezal na vrvico, da bi ga odpeljal.

Preden se je Vide poslovil, je zaprosil Golobiča za naslov njegovega prijatelja Mercigonja, da bi lahko dal Šara »v šolo«. Golobič mu je dal naslov in mu obljubil, da bo takoj pisal Mercigonju, naj vzame Šara »v uk«. Povedal je Videtu, da bo »šola« nekaj stala, da ne bo ravno poceni. Vide mu je odvrnil, da bo rad plačal »šolnino« in hranarino za mesec ali dva meseca ali za čas, ki bo potreben, da se bo Šaro usposobil za dobrega čuvaja.

Šaro je res Videtu nekajkrat ušel, naposled pa se je le navadil na Videta, na njegovo ženo Lucijo, na njune tri otroke, Katico, Žvaneta in Mirka, in na novo domačijo. Videtova hiša, ki sta jo Drijenakova postavila s svojimi prihranki in s po-

sojilom Lucijine sestre Jele in Jelinega moža Vlada, z velikim hlevom sredi obsežnega vrta in polja, je stala približno kilometer in pol daleč od Velike Gorice, v samoti na blagi vzpetini, nedaleč od ceste.

Vide ni Šara priklenil. Pes je bil svoboden. Svoje bivališče je imel v sami hiši. Vhod v pasjico je bil na južnem čelu hiše, čisto pri tleh. Odprtina je bila obzidana, notranjost pasjice je bila prav tako zidana. Na drugi strani pasjice, ki je bila postлана z debelo plastjo sena, je imel pes še en izhod in sicer v vežo, od koder je lahko prišel v kuhinjo in na stopnišče za v prvo nadstropje. Tako je lahko pes, če je bilo potrebno, vsak trenutek prišel v hišo.

Preden je Šaro šel »v šolo«, ga je »vzel v uk« sam Vide. Moral mu je izbiti iz glave sovražstvo proti petelinom. Videtu se je kmalu ponudila priložnost za »pouk«. Šaro je že drugič teden po svojem prihodu k Drijenakovim srečal na dvorišču domačega petelina ter mu stisnil vrat.

»Šaro, tega ne smeš napraviti nikdar več!« mu je strogo zabičeval Vide. »Tako, ljubi moj, zdaj boš za greh delal pokoro!«

Ni ga tepel, le zadavljenega petelina, ki ga je najprej dobro poškopil z amoniakom, mu je pod gobcem čvrsto privezal na vrat. Ostro dišeča tekočina je v psu sprožila tako viharo grozo, da je trepetal po vsem telesu, jokal, cvilil, se skušal znebiti privezane groze, a vse zaman, vse zaman.

Letal je po dvorišču in po vrtu, kakor da je bil ves iz uma, se večkrat ustopil pred Videta, sedel na zadek, prosil s prednjima tačkama, naj ga reši strahotnega bremena ... Vide ni hotel uslišati pretresljive prošnje ubogega tacarja, bil je neusmiljen, strog učitelj.

»Še dve, tri ure boš delal pokoro, to ti bo pomagalo, da boš ozdravel, da boš dostojen pes!«

Luciji in otrokom se je pes hudo smilil. Katica je prosila Videta:

»Saj smo tako in tako nameravali tega petelina zaklati. Le kako moreš biti tako neusmiljen, očka?«

»Tudi Šaro je bil neusmiljen!« jo je zavrnil Vide. »Spokoriti se mora.«

Naposled se je Šaro, hudo zbežan, ulegel v travo in tiščal smrček v travo — uro, dve uri, tri ure ... Ko se je že znočilo, je Vide reveža osvobodil hude more, ki ga je tako neznanosko tlačila. Jure je bil Videtu razložil, da ne more biti za psa nobene hujše kazni kot vdihavanje amoniaka ali salmiaka.

Česar ni mogel Golobič doseči s pasjim bičem, je dosegel Vide v enem popoldnevu s svojim poukom. Šaro se ni poslej niti dotaknil ne petelina ne kokoške ne piščanca. Petelinu se je vselej v velikem loku

izognil, vendar pa se z njim ni mogel pa ni mogel sprijateljiti, čeprav je drugače rad tovariševal z vsako domačo, pa tudi z gozdno živaljo, prav posebno z ljubko udomačeno, še mlado srnico, ki so ji Drijenakovi dali ime: Sivka. Srnica je bila popolnoma svobodna. Včasih je po več dni ni bilo na spregled, potem pa se je nepričakovano pokazala, se pritisnila zdaj k temu, zdaj k drugemu otroku, zelo rada tudi k Luciji in Videtu, čez nekaj časa pa se je še najraje ljubkovala s Šarom, ki jo je, kadar se je po nekaj dni potepala po gozdu, močno pogrešal; včasih jo je poiskal v hosti, kjer sta se potem neutrudno prekopicovala. Volka, ki se je pojavil prav poredkoma, zlasti ko je pritisnil oster mraz, ali lisico, ki je bila pogostejši gost, pa je sovražil. Lisica se je rada prikradla v vas, na dvorišča, v kokošnjake. V takih primerih je Šaro branil pred drzim prikradencem tudi — petelina. (Dalje)

Neža Maurer

Ilustr.: Jelka Reichman

Posekal sem smrečico

Posekal sem smrečico
in ji preštel leta,
ki jih je rastla —
vrstnico v njej sem imel!

Lepa bila je smrečica
in toliko let je štela,
če bila bi deklica,
z menoj bi v klopi sedela.

14 Iz moje tržiške mape

SABANG

Če papači pripoveduje, nam ni treba na dolgo pot od Trsta do Sabanga. Naš papači je živ pripovednik živih povestic. Malo se zamisli, poliska z očmi, pomaha s širokimi dlanmi in — čiračara — nas že prenese naravnost v Sabang.

Naravnost v Sabang, baaang, booong, gooong! kriči Ilo, ki mu je že samo ime Sabang nadvse všeč. V Sabooong!!!

Reče se Sabang ne pa Sabong, ga prekriči Nino. In tja ne prideš naravnost, pač pa z ladjo in po ovinkih. Globus poglej, če ne verjameš!

Naravnost ali po ovinkih, skomignem z dameni, meni je vseeno, da bi le šli!

No, recimo, da smo zdaj na ladji, odloči papači. Vsak čas bo pristala v luki. Zakaj Sabang na približno šest stopinj severne širine in tako naprej je luka na Pulan Veja, ki je najvzhodnejši otok Malajskega otočja. In če ladja pristane zgodaj zjutraj, kot bo zdaj, je pogled tako čudovit, da ga ne boste nikoli pozabili!

No, kje pa ste, brbrkci? vpraša papači in se ozira na vse strani. Kajti, kakor hitro nas je prenesel na tisto ladjo, ki se ji je reklo Numidija, smo se že tudi porazgubili na vse strani.

Heeej, kriči Ilo na ves glas, brž sem k meni, v stiiiii sem, heeeej!

Z Ninom se hkrati zapodiva po ozkih, strmih stopničkih navzdol in najdeva Ila res pri strojih. Nekakšen Džon mu razlaga delovanje batov, ročic in kolesja ... A ko naju pogleda — joj, kakšen pa si! se mu smejeva, ker je po obrazu ves črn. Ti packa ti, kako si se našemil, le kaj bo papači rekel? doda Nino kar tako, saj vsi trije dobro vemo, da se bo papači z nami vred smejal.

Kmalu zatem pa ... papačijev glas. Kot bi nad nami grmelo. Papačijev glas močnejši od ropotanja strojev.

Ja, kam pa ste izginili, brbrkci presneti! Hej, Džon, so moji razbojniki spodaj?

Mi pa tiho tiho, kot miške tiho po strmih stopničkih spet navzgor, medtem ko Džonu z rokami in očmi namigujemo, naj nas ne izda — naj se dela, kot da nas ni videl — ha, ha, ha, to bo še smeha, kajne?

Tja k pipi pojdi, podiva Ila, saj si črn kot dimnikar! Midva pa smuk na komandni mostiček k barbi Zuviteu.

Oh, kako je tu zgoraj lepo, kakšen razgled vsenaokrog — Lahko primem za kolo? Samo majčkeno? Samo malo malo ...?

Marš izpod nog, tu sta mi le v napatje, godrnja barba Zuviteu. Zdaj se

ne utegnem igrati — pristajamo, le poberita se ...

In znova skakaje po stopničkih navzdol in na premec. Morje se besno podi pod nami, stroji ropotajo. Sloniva ob ograji, gledava in poslušava ...

Če takole strmiš v morje, ne da bi premaknil oči ... No, še sama poizkusi, pravi Nino in me poprime čez ramo. Gledaš? Se ti že meša v glavi ...?

Tebi se bo še prej, če ti navijem ušesa!

Znova papači. Njegov glas za nama pregrmi ves trušč.

Zakaj se nista oglasila, ko sem vaju iskal? In kje je Ilo? Brž vsi k meni, kaj res ne znate uživati? Pogledajte si to lepoto, odprite oči!

Pa tudi naš papači je lep, ko stoji takole razkoračen na ladijskem kljunu in nam s širokimi zamahi rok podarja čudovito lepoto nešteti otokov in luke, zajete v rožnato jutranjo maglico.

Sanjska podoba. Kakor v pravljicah lepo. Kakor v pravih, živih povesticah.

Kajti Sabang sam na sebi ni nič posebnega. Nekakšno postajališče je, kjer si ladje na dolgi poti oddahnejo, nahranijo in napijejo, kjer si naberejo moči, da se spet podajo na dolgo pot.

Zakaj pa si nas torej prenesel sem, če je tako kakor praviš?

Zaradi pokrajine v notranjosti otoka. Tisto cesto pogledajte, ki se vije v hrib, jo vidite? Vidite tudi orjaška drevesa, ki pritiskajo nanjo?

In še preden zagledamo cesto, ki se vije navkreber, in orjaška drevesa, ki pritiskajo nanjo, že tudi stopamo po njej.

Z nosovi obrnjenimi navzgor se čudimo ogromnim zelenim krošnjam,

ki se prepletajo visoko nad nami ... kakor v zelenem predoru!

Čez čas spet veselo in naravnost navzdol do svetlo zelenih travnikov, kjer se pisani metulji v rojih podijo naokrog.

Mir. Tišina in nikjer žive duše. Kaj pa je tam? Se mar ne blešči jezero v soncu? Bi pogledali?

Stečemo k jezeru, hodimo ob njem in mečemo kamenje vanj. Da bi vznemirili zajeti odsev obkrožajočih zelenih gričev.

Kje pa je džungla? hoče vedeti Ilo in papačija temno pogleda, kje pa so tigri?

Džungla je brž tamle, za ovinkom, se odsmeje papači, le za menoj!

Rinemo navkreber skozi visoke trave, višje od Nina, ki je od naju dveh največji, in skozi gosto podrastje. Ob poti curlja tenek potok. Malo dalje razmajana bambusova brv. Moramo čez?

Seveda, a počasi, brbrkci, počasi čez brv, previdno!

Na drugi strani bambusovi gozdovi ali pa tudi ne ... res pa je, da hodi-mo, kot bi bili zajeti v zeleno svetlobo, kakor da bi bili na dnu morja.

Je to že džungla?

Še ne, še ne ... tukaj pa že!

Zadeva postaja zapletena, pravi papači in se zamišljeno popraska za ušesi. Podrastje je že tako gosto, da, če hočemo naprej, bi si morali krčiti pot s sekirico, ki smo jo seveda pozabili doma ...

Oh, ne! se zoperstavi Nino, saj bo šlo tudi brez sekirice!

Rinemo naprej ... Okrog nas puhti zlažna vročina in skozi goščavo se sonce le kdaj pa kdaj za hipec prikrade in spet ga ni.

Kje pa so divje živali?

Živali v džungli so previdne in plašne. Kakor hitro zaslišijo korake, se že porazgubijo in skrijejo.

Kako pa jih potem lovijo?

Domačini so džungle vajeni. Stopajo rahlo in neslišno. Njihove oči so vajene polteme in zlahka opazijo divjad v goščavi. Mislite, da lovci tajo po džungli kakor vi trije — cop, cop, cop? Kje pa! Oni stopajo drug za drugim takole — stopinja v stopinji — vi pa vsak po svoje! Kot da bi bili doma na dvorišču!

Oh, papači, daj no! zamahne Nino nejevoljno z roko, kot da bi o džungli prav nič ne vedeli! Saj sem že prebral vsega Salgarija, si pozabil? Pa tudi njima sem vse povedal. Vsi vemo, da je džungla nevarna, kaj bi ne!

In že previdno stopamo drug za drugim, oziramo se na vse strani, z ostrimi pogledi prodiramo v temno goščavo ... dozdeva se nam, da nas zverine opazujejo od vsepovsod, da prežijo na nas ...

Pssst! šepeta Nino, ki je prvi v vrsti, pssst! in previdno počepne na tla s prstom še vedno na ustih. Nje-

gove okrogle oči švigajo od nas do gozdnega podrastja in nazaj.

Kaj pa vidiš? ga šepetaje vprašam in se mu neslišno približam.

Pssst! Tamle so, jih vidiš? Cela družina velikih opic. Kakor mornarji se pozibavajo, ko prečkajo stezo in izginjajo v temo.

Kakšne velike opice! se čudi Ilo, najbrž so šimpanzi!

Papači pove, da niso šimpanzi, pač pa orangutani. Da je prangutan ali gozdni-človek doma prav tu, na Sumatri.

Krasno, se razveselim, zdaj že znam malajščino: orang pomeni gozdni, utan pomeni človek, tuan pa gospodar, je prav?

Lahko, da je tako, me zavrne Ilo, a kje so tigri?

Nehaj že s svojimi tigri, se huduje Nino, skoči v spalnico in privleče tigrovo kožo z nagačeno glavo, ki jo je papači nekoč prinesel s svojih potovanj. Tule imaš tigr, na, na, na!

Nočem tega, vztraja Ilo, pravega hočem, živega in v džungli!

Pa si misli, da je živ, kaj ni čisto tak?

In je res. Kajti glava našega nagačenega tigra je ogromna in strašna. Steklene oči gledajo srepo in narav-

nost vate. Postavi se, kamor te je volja, vedno boš imel vtis, da prežijo nate. Po gobec, hej! Odprt, rjoveč z rdečim, visečim jezikom med močnimi, belimi zobmi ...

Če te pohrusta s temi zobmi, ljubeček moj, še kosti ne ostanejo, reče papači in zaskrbljeno pristavi, da je nemara le bolje, če se umaknemo iz džungle, še preden naletimo na tako zverino. Razen če ...

Zakurimo ogenj! se domisli Nino, ki je že vse prebral o džungli. Ogenj prežene zverjad!

In kaj bomo počenjali v džungli, če bomo zverine odgnali z ognjem? Saj jih sploh ne bomo videli!

Videli jih bomo, ko jih bo žeja prignala do vode.

Do kakšne vode neki? Kje pa je sploh kakšna voda?

Jaz jo že vidim! pravi Nino in se s pogledom zapiči nekam v daljavo. Nino vidi vselej prav vse, kar se mu zahoče.

Tamle je, jo vidite? Vsa srebrna leži v luninem svitu!

Ha, ha, ha! Samo izmišljuješ si! Jaz je že ne vidim, pa tudi zverine je ne bodo!

Zverine pa vodo čutijo, se oglasi papači iz teme. Zverine imajo tudi oster vonj, in kadar jih žene žeja ... tiho, previdno se gibljejo med globokimi sencami dreves ... jih vidite? Ušesa pokonci, drhteče nozdrvi in napete vedno pripravljene, da jih ob najmanjšem šumu v skoku poženejo nazaj v temo ...

Pssst! Tišina — pssst!

Kje si? šepetam in se pomaknem bliže k Ninu, kaj si videl?

Tigra sem videl. Ognomnega. Še večjega od našega, videl sem ga. Priplazil se je k tisti vodi na mehkih šapah, z dvignjenimi ušesi, drhtečimi nozdrvmi ... se nagnil k vodi in se ... odžejal.

Papači se mora na ves glas sme-jati. Ha, ha, ha, se smeje, saj nisem se malo klatil po svetu, marsikaj čudnega sem doživel, živega tigra pa še nikoli nisem videl — še od daleč ne!

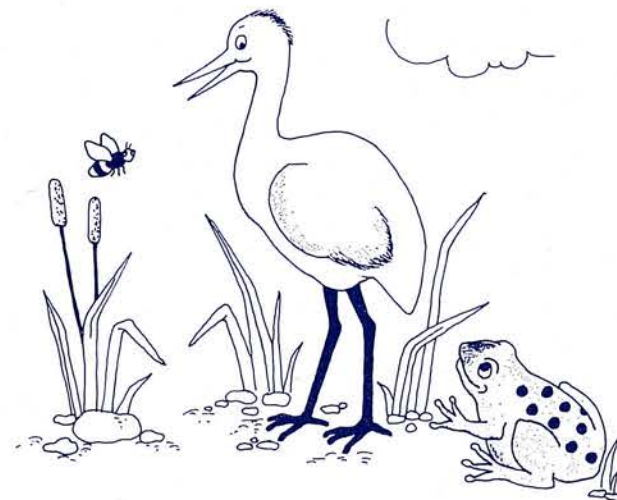
(Dalje)

Danilo Grinšek

Ilustr.: Marjeta Cvetko

Nekoč

Nekoč bila je črna muha, bolj tolsta je bila kot suha, nekoč bila je tudi žaba, zelena kakor koleraba, na dimniku pa štokrlja je in s tem ta pesem se začne... Najprej je žaba poskočila, si črno muho ulovila, nato je štokrlja prifrčala, zeleno žabo pokončala, nazaj na dimnik sfrfota in s tem ta pesem se konča...

GRELČEK

Med vsemi škrtati je Grelček najbolj nenavaden škrtat. Zaman bi ga iskali v temnih gozdovih — gob ne mara. Ob bregovih tihih ribnikov ne polega — vodo sovraži. Tudi v osrčju gora se nikoli ne zadržuje — kopanje draguljev prepušča drugim.

»Kje pa je potem?« vprašate močno začudeni in užaljeni naredite veliko šobo.

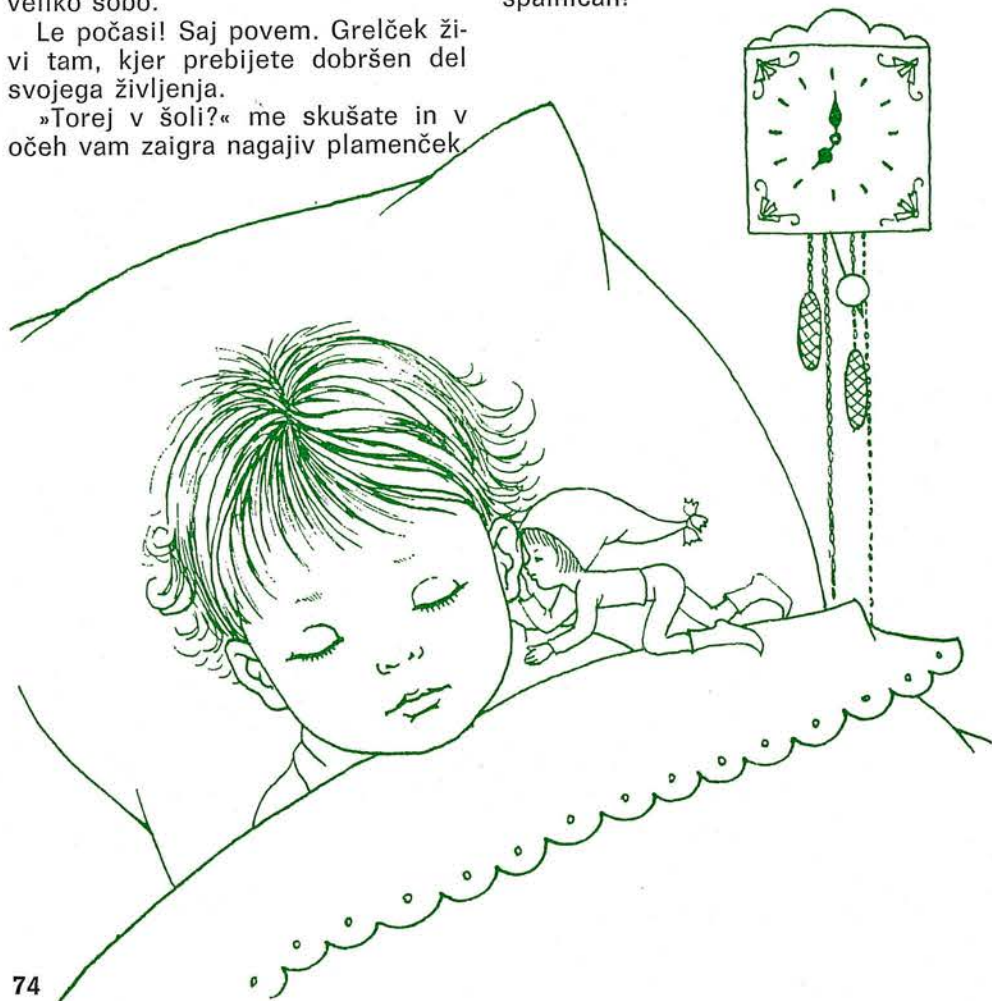
Le počasi! Saj povem. Grelček živi tam, kjer prebijete dobršen del svojega življenja.

»Torej v šoli?« me skušate in v očeh vam zaigra nagajiv plamenček

Kje pa! Kakšna šola! V šolah so vendar učitelji, nikar palčki. Če bi dobrodušni palčki preverjali vaše znanje, bi vi nosili domov same petice. Tako pa ...

»Zdaj pa že na dan z besedo!«

Seveda, seveda! Ne smem se več izmikati! Torej, napnite ušesa in strmite! Grelček prebiva v vaših — spalnicah!

Da, nikjer drugje kot v spalnicah. Podnevi ždi za pečjo tako dobro skrit, da ga tudi miška ne najde. Toda, ko zaide sonce in posijejo zvezde!

Navadno ste pred nočjo od dela in igre že pošteno utrujeni. Bela postelja je pripravljena. Brž smuknete pod odejo in zaprete oči.

Ah, ko bi vsaj tega ne storili! Kajti komaj zamižite in stegnete noge, je Grelček že pri vas. Koj začutite, kako vas greje. Toplota, s katero vas obda, je tako mehka in prijetna. Še malo in že dobite nedoločen občutek, da se pogrezate v opojno globino, polno neznanih skrivnosti in smešnih sanj. Vse okoli vas utone v nič, a Grelček si zadovoljno mane roke. Spet se mu je posrečila ljubka čarovnija, ki jo tako mojstrsko obvlada. Vi seveda o vsem tem nič ne veste, ker spite kot polhki.

Danilo Gorinšek

DEDEK MRAZ

Ko na nebu vžgo se lučke,
dedek Mraz natakne smučke,
brž prismuča se do nas —
to je naš najlepši čas!

Vse otroke obdaruje,
starše vse razveseljuje,
to žarijo nam oči
kakor zvezd srebrni sij!

Dedek Mraz nato hiti še
med otroke v druge hiše,
le oglasi se povsod,
dedek Mraz, in srečno pot!

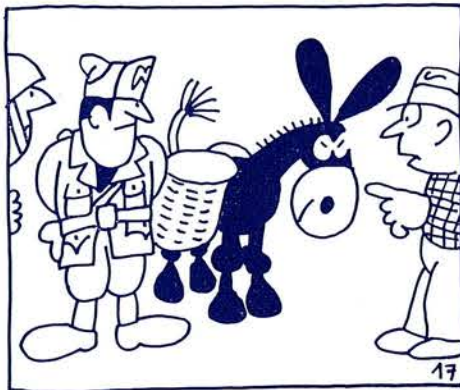
Toda, če je ponoči vse lepo in prav, je zjutraj zelo, zelo narobe. Stara, črviva, sitna stenska ura z velikimi medeninastimi utežmi in svetlim nihalom škreblija vedno glasneje: »Ti-ka, ta-ka, šo-la ča-ka! Kvi-šku plani! Vsta-ni! Vsta-ni!«

Tega zoprnega glasu Grelček ne prenese. Prestrašen se skrije pod blazino, vas z baržunastimi ročicami potegne k sebi in šepetaje prosi: »Prosim, ne! V pernících je ob zori najbolj prijetno!« Te besede spregovori tako zapeljivo, da se mu težko upirate, če ste še tako junaški.

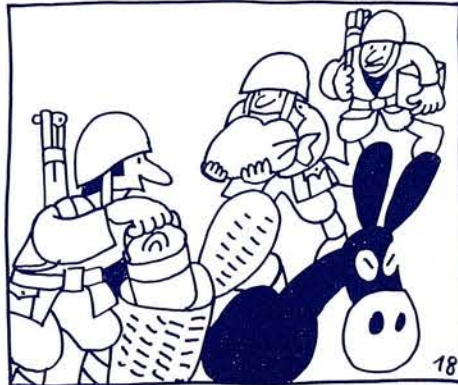
Kakor hitro pa skočite k umivalniku, Grelčka ni več. Njegova čarovna moč splahne kot mavrični milni mehurček. Vendar ne za dolgo; ta zgodba se namreč vsako jutro in vsak večer ponavlja. Mar nas izkušnja uči drugače? Zato naj nihče ne ugovarja, da Grelčka sploh ni!

Ilustr.: Magda Tavčar

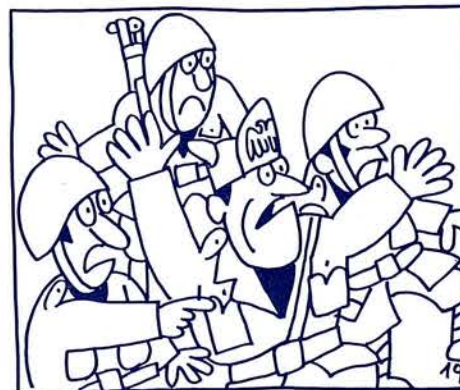

17. Osel Riko tako ni prišel ne do trgovca ne do gostilničarja. Zato pa so se vojaki nečesa domislili. Osel jim je padel v roke kot z neba. Tokrat jim ne bo treba na hrbtih nositi hrane izvidnici na položaju. Imenitna reč, ta osel! Brkač je brž predlagal podčastniku, da bi osel odnesel hrano izvidnici. Podčastnik ni nasprotoval. Kar je prišel bliže neki tržan in skušal dopovedati podčastniku, da je osel »gospodova« last in ga torej ne morejo kar tako zaseči. Župnik gor župnik dol — osel je osel in nosil bo hrano!

18. Domačin se za osla ni več potegnil. Vedel je, da tvorci za partizane. Molčal je, saj so ga vojaki kaj pisano gledali. Po krajšem razpravljanju so se odločili. Brž so pripravili hrano. Bilo je nekaj kruha, v dobro zatesnjeni posodi golaž z makaroni in nekaj jabolk. Vse to so zložili v košaro in pri tem prav nič nežno suvali in porivali osla sem ter tja. Riko je zvito strigel z uhlji. Še nekaj zavojčkov cigaret slabše vrste so navrgli — in tako je bil osel pripravljen za odhod.

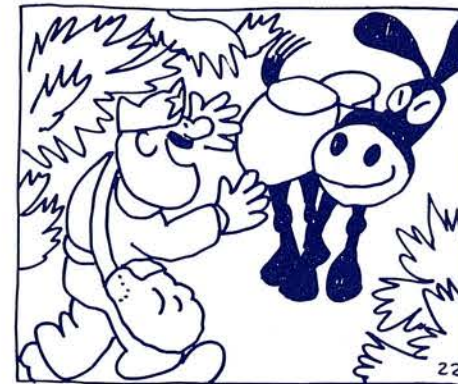
19. Riko je dobro vedel, da bo njegov gospodar Kemperle nasršil brke in nagubal čelo, če se bo iz doline vrnil s prazno košaro. Nak, to pa že ne. Res so ga zajeli Italijani, niso pa ga ujeli. Jim bo že pokazal! Zavil je z velikimi očmi, zamahnil z repom. Opazil je, da je sam. Pravi trenutek. Košara je bila čvrsta, dobro zaprta, oslove noge pa urne. Še oglasil se ni, kar sicer ni bila njegova navada, in že je odpeketal po prašni cesti, ki je vodila iz trga, kar so ga nosile drobne noge.

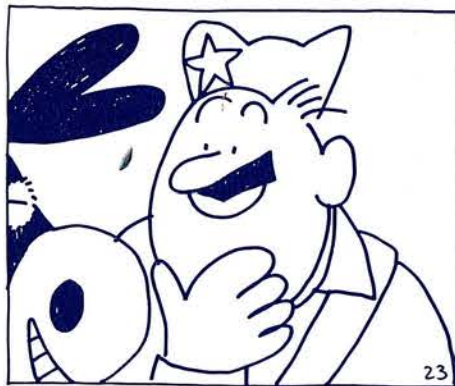
20. Preden so vojaki prišli do sape, oslove sence že ni bilo več videti, kaj šele Rika. Krik, vik in zmerjanje ni več prišlo do njegovih ušes. Riko je topotal po strmini. Še ozrl se ni na dolino pod seboj. Golaž v posodi je res že nekam čudno klokotal in se prelival. Ne bo smel več tako spešiti. Kaj kmalu je izginil v mladem borovem gozdiču. Za hip se je ustavil, da si predahne. Želodec se mu je pričel oglašati. Misliti je moral tudi nase. Oj, ko bi mogel videti podčastnikov obraz!

21. Riko se je pasel in se napasel. Še zarigal je, saj ni bilo v bližini partizanov, da bi jih spravljal ob živce. Res so ga imeli radi, le njegovo nenadejano riganje jim ni bilo prav nič po volji. Ne toliko zavoljo glasu, saj glashbene šole ni nikoli obiskoval, le v nevarnost jih je spravljal. Do Matove domačije ni imel več daleč. Le še kakšen streljaj. Bil je v dvomih. Tam pravzaprav ni imel več kaj iskati. Le kje je Kemperle? Da bi ga koklja! Saj se je že dovolj namučil. Namesto v desno je Riko zavil v levo.

22. Prav je bilo, vsaj tokrat, da je zarigal. Pristopical je na majhno jaso in se ustavil. Napenjal je ušesa. Nad njim se je spreletavala sraka, oglašala se je, in to prav grdo — pevka že ni bila, tako je sodil Riko. Kar je izbuljil oči in zasukal uhlje. Glej, glej, kdo bi se ga le nadejal! Njegov ljubi Kemperle mu je koračil naravnost naproti. Malha, ki mu je visela ob boku, je bila videti kar nabita. »O, Riko, dobri stari osel, kje si se le klatil? Povsod sem te že iskal.« Pregledal je oslovo košaro in ostrmel.

23. Kemperle se je popraskal po glavi, si pogladil brado in zamrmral: »Golaž, makaroni, kruh — šmentano, le kje si vse to dobil, Riko? Saj se menda nisi udingjal Italijanom, sivček moj, kaj? Ne, seveda ne! Sivček, to bodo najini tovariši veseli, saj že več ne vedo, kakšen je videti golaž. Puh, kako prijetno vonja! Kar brž pot pod noge, v štab pojdeva.« Krenila sta. Kemperle si je seveda kot vsak dober intendant vso pot belil glavo, kako razdeliti prijetne dobrine tako, da bi ne bil kdo prikrajšan.

24. V majhni lesenjači, skriti med gostim zelenjem, ki bi jo neizkušeno oko le težko opazilo, je zasedal štab. Borci so poležavali naokoli in čistili orožje, si pripovedovali šale, obujali stare spomine in pri tem pozabljali na ostro burjo, lakoto in druge težave, ki so jih vsak dan pestile. »Hura, Riko je na pohodu!« je vzkliknil nekdo, ki ga je prvi opazil. Opazil je najprej osla in šele nato Kemperla »Tak, molči vendar!« ga je pokaral desetnik, »saj veš, da Italijani vohljajo povsod naokoli. Poglej, še Riko molči!« (Dalje)

BURJA

Burja nam na okno trka,
po tečajih škriplje, štrka.
V sobi sem in tja se ziblje,
vse prebrska, strese, zgiblje;
žarke splaši, muhe zmede,
v pajčevino mehko sede,
s stene urno pod odeje
smukne kakor ptiček z veje
in nazadnje po vsej hiši
kolovrati, slepomiši.
Ko iz hiše čezme skoči,
ob vogalu v smehu počí:
Glej jo, skozi okno: smuk –
mi odnesla je klobuk.

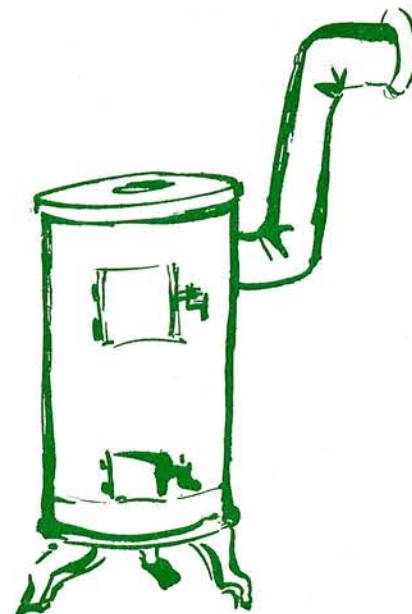
*Vesele božične praznike in uspehov
polno novo leto 1979 vsem šolarjem,
staršem, učiteljstu, sodelavcem
in sotrudnikom*

želi
GALEB

V kotu stoji,
in ko je najbolj vroč dan,
je ne spraviš drugam.
Pa ji pravim:
Pojdi na sonce,
lahko se ogreješ!
Lahko si za zimo
zdravja nabereš.
Ona pa nič.
Ko pride mraz,
pa ji mama polena
v usta zloži —
in peč ugrizne,
da zablesti,
zadovoljno mrmra
in toplo žari.
Oj ta peč!
Nič ne uboga —
pa se vendar nihče
nanjo ne jezi.

P
E
Č

MOJA MATI

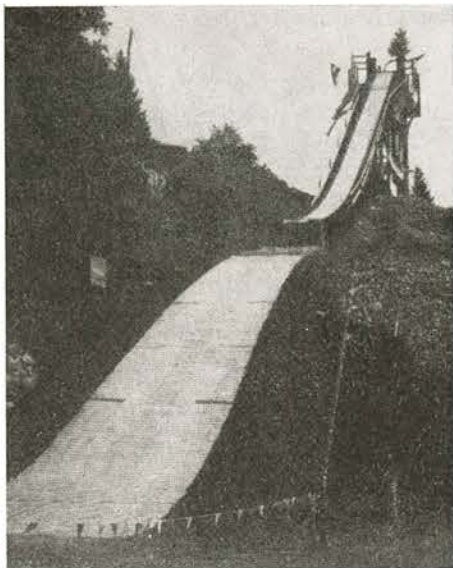
Iz tistih dni mi je ostala najbolj v spominu mati. Vidim jo, kako okopava, pleve ali žanje na štirih njivicah v bližini hiše, a največkrat na sosedovem polju.

Pogosto me je jemala s seboj v dnino. Ob njivi je pognila odejico na trato, ki je ležala v senci kakega grma ali skale, in me posedla nanjo. Igral sem se z marjeticami, ki sem jih trgal, s travo, ki sem jo pulil iz tal, s kamenčki, ki sem jih prekladal iz dlani v dlan ali jih lučal v zrak.

Igral sem se po ure in ure. Upal sem si celo do grma, kjer sem si natrgal mladik in jih zatikal v tla. Sonce se je dvigalo zmeraj više, vročina je žgala. Gledal sem na njivo, na kateri je čepela mati, se kdaj pa kdaj ozrla po meni in se mi nasmehnila.

NOVA SKAKALNICA - Sneg je že zapa-del, smučišča so urejena in tudi skakalnice so nared in pričakujejo skakalce. V Pre-dmeji nad Ajdovščino pa niso čakali na sneg in so že v začetku septembra dogra-dili in odprli novo 25-metrsko plastično skakalnico. Nova skakalnica je torej že pred začetkom zime veliko pripomogla k množičnemu razvoju skakalnega športa in k vzgoji mladih smučarskih skakalcev. Zdaj so že strenirani in se merijo na večjih ska-kalnicah, na katerih leži pravi sneg.

NALEZLJIV SMEH - V Chestru v Veliki Britaniji imajo povodnega konja Maxija. Nje-gova posebnost je, da se zelo rad smeji. Maxijev smeh pa je nalezljiv in vsi otroci, ki Maxija obiskujejo, se zelo radi in prisrčno nasmejejo, ko zagledajo povodnega konja, kako na široko odpira svoj gobec.

je general goban:
v grme kliče nas glasno,
gobarji pa dan na dan
v gosjem redu v gozd gredo.

Miroslav Košuta ABECERIME - Riše: Klavdij Palčič

December

Prešli poletje smo, spet gremo v zimo.
Skoz špranje v steni veter sneg zanaša,
žerjavica cvrče počasi ugaša.
Zamišljeno okrog peči sedimo.

Ivan Minatti

je hlapec v hudi hiši:
hrupen trebuh, prazna usta —
hlebce sira žrejo miši,
on pa s hrošči hruške hrusta.

Miroslav Košuta ABECERIME - Riše: Klavdij Palčič

SNEŽAK

Kateri mož, čeprav je zima,
srajce, hlač in suknje nima?
Zanje nima on potrebe,
pa vseeno ga ne zebe.

Alojz Gradnik

2. JAVNE ZGRADBE V TRSTU - Sedež deželne vlade v ulici Giosuè Carducci.

1. JAVNE ZGRADBE V TRSTU - Sedež skupščine dežele Furlanije - Julijske krajine na Oberdankovem trgu.

4. JAVNE ZGRADBE V TRSTU - Občinska palača na Velikem trgu, sedež občinskega sveta. Na vrhu stolpa občinske palače sta Mihec in Jakec, ki bijeta ure.

3. JAVNE ZGRADBE V TRSTU - Sedež pokrajinskega sveta na trgu Vittorio Veneto.

6. JAVNE ZGRADBE V TRSTU - Prefektura. Sedež vladnega komisariata na Velikem trgu.

5. JAVNE ZGRADBE V TRSTU - Sodna palača na trgu Ulpiano. Za to veliko palačo so zapori.

8. JAVNE ZGRADBE V TRSTU - Palača glavne pošte na trgu Vittorio Veneto.

7. JAVNE ZGRADBE V TRSTU - Kvestura. Glavni sedež policije v ulici Teatro Romano.

2. TRŽAŠKI RIBJI TRG - Tik za ribarnico pri-
stajajo ribiške ladje, kjer raztovarjajo zaboje
raznovrstnih svežih rib in školjk, ki so jih ri-
biči nalovili ponoči. Še mokre mreže ribiči
razgrinjajo na pomol, da jih sušijo in krpajo.

1. TRŽAŠKI RIBJI TRG - Na obrežju, nedaleč
od pokritega bazena, je veliko poslopje na-
menjeno ribjemu trgu. Pravimo mu ribarnica.
V levem delu poslopja prodajajo ribe na de-
belo, v desnem pa na drobno.

4. TRŽAŠKI RIBJI TRG - Trgovci nalagajo za-
boje rib na dostavna vozila in jih vozijo v pro-
dajalne — ribarnice po mestu in v večje kraje
na podeželju.

3. TRŽAŠKI RIBJI TRG - Ribiči pripeljejo ulov-
ljene ribe na ribji trg na debelo. Tu si trgovci
ogledujejo ribe in sklepajo kupčije. V ta del
ribarnice občinstvo nima vstopa.

6. TRŽAŠKI RIBJI TRG - Tu prodajalci na dro-
bno skrbno in spretno razstavljajo ribe na
kamnite mize z namenom, da privabijo kupce.

5. TRŽAŠKI RIBJI TRG - V desni del ribarnice,
kjer prodajajo ribe na drobno, pa ima občin-
stvo prost vstop.

8. TRŽAŠKI RIBJI TRG - Poleg rib so kupcem
na voljo na ribjem trgu tudi razne školjke in
raki.

7. TRŽAŠKI RIBJI TRG - Prodajalec na drobno
večje ribe olupljuje in jih razseka na manjše
kose.

Miroslav Košuta ABECERIME - Riše: Klavdij Palčič

**SLOVENSKA
NARODNA**

Rešte se, rešte,
zdravi, veseli,
dolgi, debeli,
da bi dosegli sivo bradó
in dočakali leto mladó!

kotiček
za
najmlajše

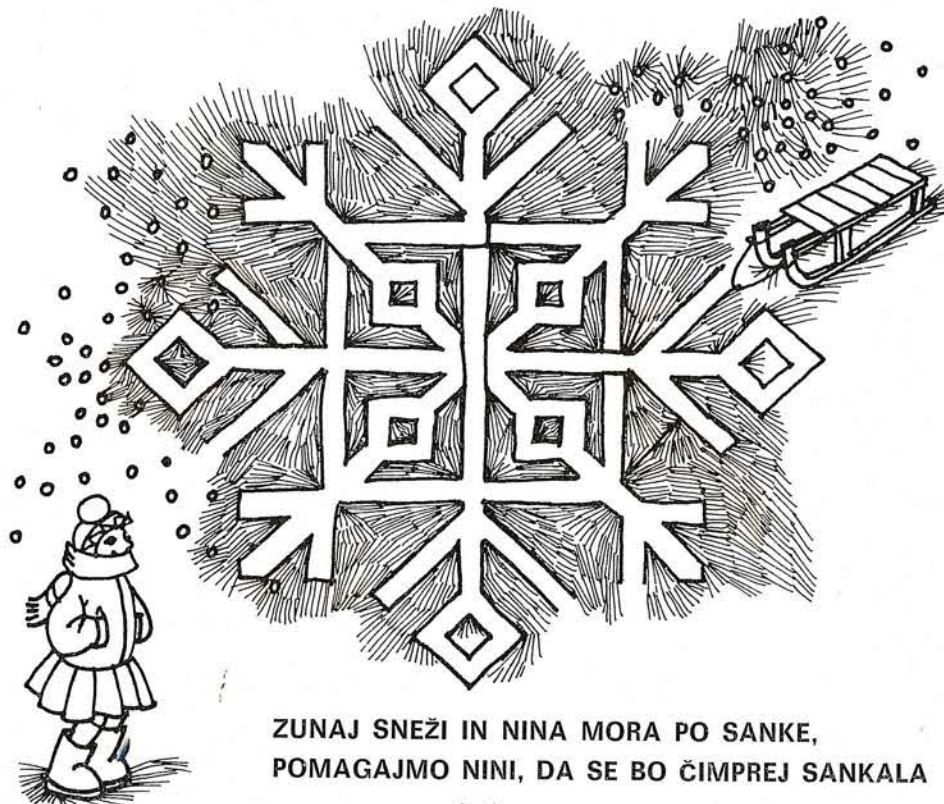
Vera Poljšak
Ilustr.: Magda Travčar

RADOVEDNI

JE DOBIL V DAR LEP
KO GA JE NAVIJAL S , JE
BRZEL OKROG IN .

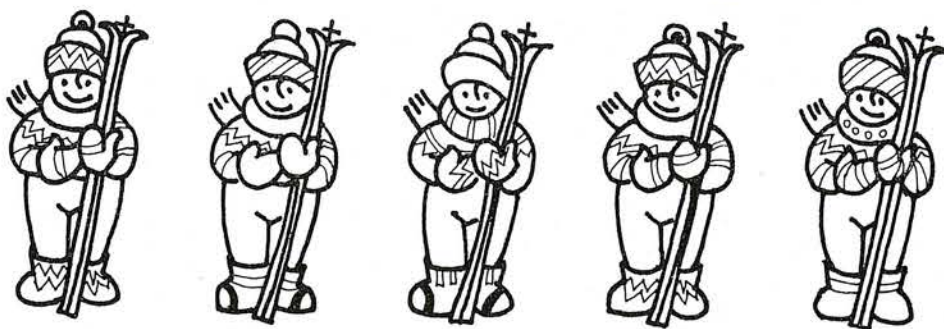
JE HOTEL VIDETI, KAJ JE
V , PA JE VZEL OČETOVO
IN TER GA JE RAZBIL. SO
BILA IN NI VEČ TEKEL.
ALI NI RADOVEDEN FANT?

LABIRINT

ZUNAJ SNEŽI IN NINA MORA PO SANKE,
POMAGAJMO NINI, DA SE BO ČIMPREJ SANKALA

SMUČARJI

DVA SMUČARJA STA ENAKA. KATERA DVA?

MOJCA, MEDVEDEK IN NJUNA ZGODBA

V tistih časih še ni bilo električnih lokomotiv in vlake so vlekle težke, črne, sopihajoče parne lokomotive, zavite v oblake dima in pare. Tudi mimo majhne postaje nekje ob progi so vozile, kjer je služboval v modri uniformi in z rdečo kapo na glavi Mojcin dedek. Dvignil je belo tablico ali svetilko s svečo in vlak je puhnil paro in dim ter odpeljal s postaje.

Potem je nekega dne v prvem nadstropju postajnega poslopja vreščence in prodorno zavekalo: rodila se je Mojca. Vlaki so prihajali in odhajali, dedek jih je spremljal in odpremljal,

babica je gospodinjala, mama hodila v službo, Mojca pa je rasla.

Tedaj se je povsem nepričakovano pojavil od nekod nasmejan vojak, dvignil je Mojco od tal in visoko v zrak in Mojca je takoj vedela: to je moj oče! Toda grozila je vojna in oče je moral kmalu spet stran.

Kaj naj še povemo za začetek o Mojci? Kako je že prav majhna stegovala roke za soncem, kot bi ga hotela prijeti? In kako se je razveselila, ko ga je nekoč našla v lupini trdo kuhanega jajca:

Sonček!

Rumenjak, rumenjak, je nagajivo zabundal dedek.

Toda Mojca se je samo zasmejala in tedaj je moral tudi dedek priznati:

Sonček, zares!

Pozno zvečer se je vrnila mama iz službe.

Kaj še ne spiš? se je čudila.

Mojca pa ji je odgovorila:

Tebe sem čakala.

Le zakaj?

Da bi te vprašala.

Kaj?

Kdaj pride oče?

Mama se je obrnila v zid:

Mojca, skupaj ga bova čakali!

Toda Mojca se ni dala kar tako odpraviti. Zajahala je dedovo koleno in je pognala svojega konjiča:

Pojdiva obiskat očeta!

In že sta oddirjala.

Kje sva zdaj?

V Mariboru.

Pa zdaj?

To je Celje.

In to?

Bela Ljubljana.

Mojci se je že zehalo, pa je vprašala:

Ali bova kmalu tam?

Lezi in zaspi, ji je rekel dedek.

Ne prej, dokler ne bova pri očetu!

Kar zaspi, ji je prigovarjal dedek. To namreč ni navadna postelja, ampak takšna s kolesi. Konjička vprežem in medtem ko boš ti spala, se bova peljala ...

In res. Čim je Mojca zaprla oči, ga je zagledala. Sedel je na belem konju, v uniformi s svetlimi gumbi in bleščečimi odlikovanji.

Moj očka!

Belec se je vzel in oče ji je pomahal.

Kdaj spet prideš? ga je vprašala Mojca.

Kmalu, ji je odgovoril oče. In že se je hitro oddaljeval: Kmalu!

Ampak očeta ni in ni bilo. Prišla pa je jesen, listje je rumenelo in rjavelo, veter je potegnil in listje je odpadalo. Drevje je bilo kmalu vse golo.

Tukaj je pa še zeleno drevesce! se je razveselila Mojca.

Smrečica! je rekel dedek. Ta bo ostala tudi vso zimo zelena.

Potem je nekega jutra planila Mojca k oknu in ni mogla verjeti svojim očem:

Belo, vse belo!

Takoj pa jo je zaskrbelo:

Kako je zdaj z mojo smrečico?

Tej ni hudega: pod mehko, belo kapo ...

Mojca pa je zmajala z glavo:

Prišla je zima, očeta pa še ni!

Ni ga, je rekla mama, čeprav bo kmalu novo leto.

Le kaj bi najbolj razveselilo Mojco za novo leto? je pomišljala babica.

Morda pa smrečica, vsa lepo okrašena? je pomišljal dedek.

Praznovali so novo leto. Dedek je prinesel v kuhinjo smrečico, vso okrašeno s srebrnimi krogli in zlatimi trakovi.

Poglej, kako je lepa! Ali je nisi vesela?

Ne, Mojca ni bila vesela — žalostna je bila:

Posušila se bo. Ne bo več zelena, moja smrečica!

Nič ni moglo potolažiti male Mojce. Šele to, kar je našla v zavoju pod smrečico: imeniten bel medvedek iz ovčje kože in z oblanci natlačen.

Medo, Medo!

Tako je dobil Mojcin medvedek svoje ime. Postala sta neločljiva prijatelja in ob njem je Mojca ko-

maj opazila, da poje kanarček zmeraj bolj žalostne pesmi.

Le kaj mu je? je vprašala babica.

Toži se mu po prostosti, je rekla mama.

Dedek pa ju je zavrnil:

Kmalu bo pomlad. Takrat bo spet veselo zapel!

Prišla je pomlad. Iz zemlje in na drevesih je vse poganjalo in brstelo, povsod samo cvetje in vse zeleno. Tedaj se je kanarček spet oglasil.

Kaj sem rekel! je vzkliknil dedek.

Pesem je naraščala, vsa kuhinja jo je bila že polna.

O čem poje kanarček? je vprašala Mojca.

O pomladi!

Petje je postalo še glasnejše in silno hrepenenje je vrelo iz njega.

Sedaj pa drugače poje, se je zdelo Mojci.

Prostost opeva, je rekla mama. Tako poje o njej le, kdor jo izgubi!

Ko je sonce zašlo, je kanarček utihnil. Potem se ni več oglasil. Zjutraj se je le še medlo stiskal v kot.

Odpri mu! je ukazal dedek.

Mojca je odprla vratca pri kletki in kanarček se je spreletel po kuhinji.

Odpri mu še okno!

Ptiček bo ušel, je opozorila mama.

Ni vaje življenja zunaj, je dodala babica.

Mojca je oklevala.

Odpri! je ukazal spet dedek.

Mojca je odprla okno najprej le za špranjo, potem pa na stežaj. Kanarček je čivknil in prhnil ven. Vzdi-gnil se je proti soncu.

Kako je že visoko! je vzkliknila Mojca.

Nihče ji ni odgovoril. Mojca pa je vprašala:

Ali se bo vrnil?

Ni ga bilo več nazaj.

Tudi očeta ni! je spet potožila Mojca.

Pridi, ga greva poklicat, ji je rekel dedek.

Daj, no, mu je odgovorila Mojca. Prevelika sem že, da bi še verjela v konjička na kolenu!

Ne na mojem kolenu, je odkimal dedek. Zares!

Kako, z vlakom? je vprašala Mojca.

Morda nekega dne tudi z vlakom, je pokimal dedek. A zdajle — po žicah. Poslala mu bova telegram!

Dedek se je nagnil nad službeni brzojavni aparat:

Kaj naj sporočiva očetu?

Da naj pride čimprej!

Dedek je odtipkal sporočilo. In medtem ko sta čakala na odgovor, je Mojca vprašala:

Dedek, kje so tiste žice, ki vodijo k očetu?

Stopila sta ven in dedek ji je pokazal vrsto brzojavnih drogov:

Poglej, koliko jih je! Toliko, da so tisti tam daleč že čisto majhni. In še jim ni videti konca!

Potem je potisnil Mojco z ušesom k najbližjemu drogu:

Prisluhni!

Mojca je zaslišala brnenje in brenčanje:

Kaj pa je to?

Tako se ljudje pogovarjajo iz kraja v kraj.

Mar vodijo žice do vseh ljudi?

Ves svet povezujejo!

Mojca je pomislila:

Kaj je svet tako majhen?

Žice so tako dolge, je rekel dedek.

Tedaj je brzojav odtipkal očetov odgovor:

Prišel bom, čim bo mogoče ...!

Pa ni bilo mogoče, kajti prej je prišla vojna.

Mojca se je oklenila Medvedka: Mama, kaj pa je to — vojna?

Nikar ne sprašuj, je rekla mama. Bolje je, da ne veš, je dodala ba-bica.

Toda Mojca je vseeno kmalu spoznala, kaj je vojna. Je strah pred letali, ki sipljejo bombe, prisluškovanje tujim korakom, ki te lahko vzamejo za zmeraj s seboj ...

Nenadoma, sredi noči:

Kdo je prišel? — Očka, to si ti!

Kako sva te z Mojco čakali! mu je rekla mama.

Jaz pa sem jim komaj ušel, je pripovedoval oče.

Samo da si zdaj tu!

Preklete, se je pridušal oče. Poslej bomo živeli med štirimi stenami. Kakor ujeti!

Mojca je začudeno gledala utrujenega, neobritega vojaka v raztrgani oficirski uniformi:

Kje pa imaš konja?

Kakšnega konja?

Mojca se te je zmeraj predstavljala na konju, je pojasnila mama. Zmeraj na belem konju ...

Nisem imel takšnega konja, je odkimal oče. Sicer so bili z nami tudi konji, a ne beli. Rjavi, črni, kdo bi vedel, pod debelo plastjo blata. Potrpežljivo so vlekli topove. Dokler smo imeli še kaj topov. Zdaj nimamo ničesar več, vsega je konec!

(Dalje)

Ivan Fischer

Poimenovanje v Rojanu

Prve dni decembra, in sicer v nedeljo tretjega, je bila v Rojanu velika slovesnost. Tamkajšnjo slovensko osnovno šolo so poimenovali po Bazoviških junakih, po štirih mladih ljudeh, Ferdu Bidovcu, Franju Marušiču, Zvonimiru Milošu in Alojzu Valenčiču, ki so jih fašisti pred 48 leti ustrelili na kraški gmajni pri Bazovici. Padli so kot žrtve fašističnega nasilja za to, da bi se slovenski otroci danes lahko šolali v svojem materinem jeziku, v slovenščini.

Slovesnosti ob poimenovanju se je udeležila ogromna množica ljudi, med katerimi so bili številni bivši učenci rojanske osnovne šole, ki so tako dokazali svojo navezanost nanjo.

Za zvečanost poimenovanja so se sedanji šolarji v Rojanu pridno naučili in v telovadnici uprizorili zgodovinski recital, ki so ga s pomočjo pesnika Miroslava Košute pripravile prizadevne učiteljice Ana Bajc, Marija Batagelj, Bianka Frandolič, Adrijana Lavrenčič in Marija Tinta. V svojem nastopu so učenci prikazali kratko zgodovino Rojana, nekdanje kulturno življenje v tem tržaškem

predmestju, nato pa v verzih in odlomkih podali obdobje pred procesom, na katerem so fašistične oblasti obsodile Bidovca, Marušiča, Miloša in Valenčiča. Prikazali so hrepenenje našega ljudstva po svobodi, po osvoboditvi izpod fašističnega jarma in narodnoosvobodilno borbo, v kateri so si zaslužnjeni narodi Jugoslavije in Italije zagotovili zmago nad fašizmom. Pretresljivo podajanje rojanskih šolarjev se je zaključilo s pesmijo »Bazoviški junaki«, katere besedilo Ljubke Šorli je uglasbil Zorko Harej.

Po predstavi sta spregovorila ravnatelj Velimir Pavletič in predsednica društva staršev Vida Jagodic, ki je med drugim opozorila prisotne, da fašisti v tem času ponovno dvigajo glavo, razbijajo spomenike prav tistih junakov, ki so žrtvovali svoje življenje za slovenski narod in za to, da bodo današnji otroci imeli svoje slovenske šole.

Na koncu uradnega dela slovesnosti je Bidovčeva sestra Tončka Bidovec — Colja odkrila bronasti relief in marmornato tablo v veži slovenske osnovne šole v Rojanu, obeležje, ki bo vse mlade radove spominjalo na težko borbo slovenskega ljudstva

Lojze Abram

Svečanost pri Sv. Ani

Tudi slovenska osnovna šola pri Sv. Ani nosi od tega poletja svoje ime. Poimenovana je po domači rojakinji in pisateljici Marici Gregorič-Stepančič.

Slovesnost poimenovanja je bila maja letos, ob zaključku šolskega leta. Prizadevnost staršev in učiteljstva je pripomogla, da je slovesnost poimenovanja zelo lepo uspela. Najbolj so se izkazali šolarji, ki so s pomočjo svojih vzgojiteljev pripravili pester in bogat kulturni spored, s katerim so nastopili na velikem prostoru pred šolo in navdušili ogromno število ljudi in gostov, ki so se zbrali na slovesnosti.

Ivan Furlanič - Mario Šušteršič

Izbira v športu

»Ko bom zrastel, bom minister!«
»Jaz pa bom inženir!«
»Jaz bom ...«

Vsi ste že razmišljali, kaj boste nekoč postali, in med vami je prav gotovo tudi kdo, ki si želi postati športnik. Točno pa še ne ve, s kakšnih športom se bo ukvarjal, kako in kje se ga bo naučil.

Ko boste večji, se boste lahko oprijeli kateregakoli športa, razlikovati pa je treba, kakšne športne panoge so primerne za vaša leta in kakšne ne pridejo sedaj v poštev. Brez dvoma so sedaj za vas najprimernejše atletika, gimnastika, plavanje, smučanje, nogomet, košarka, rokomet in odbojka. Primeren športnih panog je še več, le da z vsemi se pač ne morete istočasno ukvarjati. Zato vam bova opisala le tiste športne panoge, ki vam bodo za podlago v bodoči športni dejavnosti, obenem pa so pomembne, ker imajo veliko praktično vrednost in jih morate v vaših letih tudi obvladati.

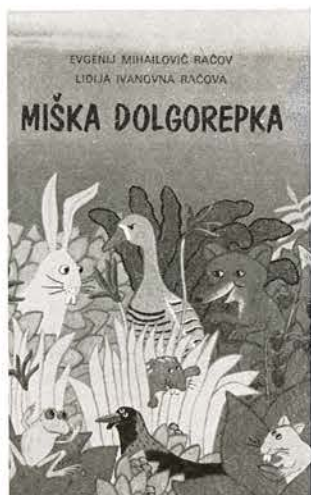
Od vseh naštetih so samo štiri športne

panoge temeljne: atletika, plavanje, gimnastika in smučanje. Taka športna dejavnost ne samo, da vam pomaga pri pravilnem razvoju, ampak vam krepi tudi zdravje. O tem bi vam moral največ povedati vaditelj telesne vzgoje ali trener v športnem društvu.

S športom se boste torej ukvarjali v šoli in v športnem društvu. To bo sedaj lažje, ker nastaja pri nas v zamejstvu športna šola. Tu boste pridobili največ izkušenj in iz začetne faze prvih treningov boste prešli nato v pravo športno dejavnost s prvimi tekmani in nastopi, do zahtevnejših tekmovalanj. Če pa boste pridno in intenzivno delali, pa lahko postanete vrhunski športniki.

Pomniti pa morate, da zahteva športnikovo udejstvovanje tudi nov in strog režim življenja. Vendar ne smete pozabiti na učenje in šolske dolžnosti. Ne pozabite, da ste predvsem šolarji in da morate biti za zgled ostalim tovarišem. Pravi športnik ni samo tekmovalec, ampak marljiv in vesten učenec, ki pomaga sošolcem in zna dobro vzkladiti športno dejavnost z učenjem.

Praznično branje

»Miška je pela: Sredi jezera zmrzujem, / oh, kako se bridko jočem. / Če pa najde medved me, / srečna bom in rešena.

Nenadoma se je res od nekod prikazal medved, prilomastil k miški, udaril s taco in ji odtrgal rep. Miška je ostala brez repa.

Joj, kakšnega rešitelja si je izbrala!»

To je konec ene izmed mnogih zgodbic iz živalskega življenja, ki jih vsebuje lepo opremljena knjiga »**MIŠKA DOLGOREPKA**«. Zgodbice sta napisala **Evgenij Mihailovič Račov** in **Lidija Ivanovna Račova**, knjigo pa lahko kupite v Tržaški knjigarni. Primerna je predvsem za mlajše bralce, ki bodo ob dogodivščinah raznih živali res uživali.

Druga knjiga, ki smo jo našli na knjižni polici Tržaške knjigarne in ki se nam zdi vredno, da o njej spregovorimo kaj več, je knjiga »**TINČEVI DIVJI DOŽIVLJAJI**«, ki jo je napisal **Ivo Zorman**, ilustriral pa **Marjan Amalietti**.

Knjiga je res lepa, tako po svoji grafični plati, kot po vsebini. Znani slovenski pisatelj **Zorman** pripoveduje o Tinču, ki se je sam odpravil na počitnice in doživel res neverjetne stvari. Najbolj vas bodo pritegnili verjetno bananovci, ki jih je Tinč obiskal. Bananovci so bili vajeni obilne hrane. Vsak je imel trebuh kot vrečo in tudi Tinč je toliko jedel, da se mu je trebušček sumljivo napel... Bolelo je, bolelo. Zato pa hitro nazaj k mami in očku...

To pa še ni vse. V knjigi so še Tinčeve dogodivščine z gusarji, račkami, boj z morjem, itd. Ob vsem tem pa še prekrasne ilustracije.

Za tokrat naj bo dovolj in vas lepo pozdravljam. Skoraj bi pozabil: vsem voščimo prijetne praznike in vas vabimo v Tržaško knjigarno, kjer vas čaka marsikatero presenečenje.

TUDI JAZ VARČUJEM

31. oktober je bil proglašen za dan varčevanja. Tudi nas otroke so starši naučili varčevati.

Mama in papa sta mi kupila hranilnik, v katerega dajem denar, ki mi ga podarijo. Enkrat v letu mi oče shranjeni denar položi na mojo hranilno knjižico v banki. Banka shranjeni denar posoja tretjim osebam. V banki je denar na varnem in na shranjeni denar banka zaračuna obresti v mojo korist. Tako je moj vloženi denar vsako leto za vsoto obresti večji. Ko bom odrasla, bom imela že lepo vsoto denarja.

Mirjam Gregori

4. r. OŠ »Fran Milčinski«
KATINARA

VARČEVANJE

Prvi denar mi je vložila na hranilno knjižico babica Erna. Mamica mi je prinesla domov železni hranilnik, last Tržaške hranilnice. Z bratom hrani denar, ki ga dobiva za rojstni dan, za božič, za novo leto, za veliko noč ter ob drugih prilikah. Enkrat na leto neseva hranilnik v banko. Blagajnik ga odpre in midva ga izprazniva, denar preštejeva in vsoto napiševa na položnico. Blagajnik spravi denar v blagajno in ga napiše v knjižico. Poleg stare vsote napiše tudi obresti. Na knjižici imam devetinpetdeset tisoč lir.

Karen Marzolo

4. r. OŠ »Fran Milčinski«
KATINARA

ALI IMAŠ TUDI TI HRANILNIK?

Ko sem bil še majhen, mi je mama kupila hranilnik, ki je bil v obliki prašička. Tega sem vedno jemal v roke, dokler se mi ni razbil. Potem sem šel z očetom v banko, da mi je kupil hranilnik od banke. Ta hranilnik je zaklenjen in ni mogoče vzeti ven denarja. Zato z njim nisem preveč zadovoljen. Prosil sem mamo, če mi kupi še en tak hranilnik, kot je bil tisti prvi, iz katerega sem lahko vzjel denar. Jaz rad varčujem: nekaj denarjev dam v hranilnik in po potrebi ga vzamem in si kaj kupim. Denar

shranjujem tudi v bančni hranilnik. Kadar je poln, ga nesem v banko. Tam ga odprejo, denar preštejem in ga položim na hranilno knjižico.

Mitja Lorenzi

4. r. OŠ »Fran Milčinski«
KATINARA

Učenci iz OŠ Fran Milčinski na Katinari torej pridno varčujejo. O tem nam je pisal še Mauro Benci iz 4. razreda, ki med drugim pravi: »Moji starši so zadovoljni, ker varčujem, saj se bom tako naučil hraniti denar, tudi ko bom odrasel.«

BILO ME JE STRAH

Vsak večer ob osmi uri greva z bratom spat; spiva v isti sobi. Mama naju pospremi do postelje, potem ugasne luč in gre gledat televizijo.

Nekega večera sva že dolgo ležala in jaz sem skoraj že zaspal. Nenadoma bratec zakriči: »Fabrizioooo! Nekdo je pod mojo posteljo!« Jaz se ponavadi ne bojim, takrat pa se mi je zdelo, da je res nekdo v najini sobi. Močno sem se prestrašil, ker je praskalo po moji nogi. Poklical sem mamo. Pritekla je v sobo in prižgala luč. Na moji postelji je čepel naš mucek. Zbežal je v sobo, ko sva z bratom šla spat. Bil sem še poln strahu, toda z mamo in z bratom smo se začeli smejati. Medtem je mucek zaspal. Mama ga je vzela in odšla gledat televizijo. Povedala je dogodek očetu in tudi on se je smejal.

Fabrizio Stein

5. r. OŠ »Fran Milčinski«
KATINARA

Največ pisemc so nam napisali učenci OŠ Pinko Tomažič iz Trebč, ki je bila septembra letos poimenovana po tem junškem heroju. Posebno lepe in izčrpne pripovedke, ki jih v celoti objavljamo, so nam o tem dogodku poslali Diego, Marko in Andrej iz 5. razreda. Čestitamo!

PINKO TOMAŽIČ - NARODNI HEROJ

Bronasti kip našega Pinka Tomažica ponosno stoji na spomeniku. Vsakomur, ki gre mimo naše šole, pade pogled nanj, saj je tik ob cesti.

Nekega dne sem opazoval Tomažičevo doprsje. Tako mlado zgleda njegovo obličje. Saj vem!

Pinko Tomažič se je rodil 20. marca 1915. Bil je zgleden mladenič in se je rad učil. Ljubil je otroke in domovino. Počitnice je najraje preživel na Krasu, in sicer v Škrbini. Tam so živeli njegovi sorodniki.

Obiskoval je osnovno šolo sv. Cirila in Metoda pri Sv. Jakobu in trgovski tehnični

TRI ANICE

Tri Anice bivajo v našem bloku, a niso sestre in ne sestrične. Vse tri so učenke iste šole, enako velike, okroglolične.

Od njih je prva rumenolasa, a drugo črne kite krasijo in tretji je nosek malo privihan, vse tri pa se rade tudi smejijo.

Zvečer na našem hišnem dvorišču se zberejo in zapoje nam včasih. Z balkonov poslušamo. O, prelepa je njihova pesem v ubranih glasih! Zaploskajmo pevkam iz našega bloka, saj bodo naše pohvale vesele! Ko kdaj dorastejo, pa še z odra morda popevke nam bodo pele.

zavod. Študij je nadaljeval na univerzi v Trstu. Da bi se umaknil aretaciji, je študij nadaljeval v Zagrebu.

Po več letih se je vrnil in v tem času se je njegovo antifašistično delovanje najbolj razvilo. V teh letih je P. Tomažič tudi mnogo pisal v mladinska lista »Iskra« in »Plamen«.

Zaradi tega so ga spet aretirali. Skupaj s šestdesetimi aretiranci je prišel pred posebno sodišče. Tu so ga obsodili na smrt. Ustrelili so ga z nekaterimi prijatelji 15. decembra 1941 ob 8. uri in 5 minut. Imel je komaj 26 let.

Po ustrelitvi so jih peljali v Trident, kjer so jih naskrivaj pokopali.

Po štirih letih so jih našli v Fontana vecchia pri Vilorbi ter jih slovesno pokopali na pokopališču pri Sv. Ani.

Njegova mama se imenuje Ema. V nedeljo je bila na proslavi in je odkrila Tomažičev spomenik.

Diego Collerig
5. r. OŠ »Pinko Tomažič«
TREBČE

POIMENOVANJE NAŠE OSNOVNE ŠOLE PO PINKU TOMAŽIČU

V Trebčah smo imeli v nedeljo, 24. septembra, veliko slavlje. Kot vam je mogoče že znano, smo našo osnovno šolo poimenovali po narodnem heroju Pinku Tomažiču.

Priprave za to proslavo so bile dolge in zahtevne. Celo poletje so vaščani delali na šolskem vrtu. Popravili so zid ob cesti, ki pelje proti Opčinam. Naredili so ograjo, na vrtu so posuli lepo rdečo zemljo in posejali travico.

Kako lep je postal zdaj naš vrt!

Z največjo skrbjo so naši vaščani postavljali spomenik, ki je narejen iz kraškega kamna.

Tudi mi učenci smo se že ves september pripravljali na poimenovanje. Učili smo se tri Kosovelove pesmi.

Na dan prireditve smo vsi prišli v šolo v belih majčkah z napisom »Osnovna šola Pinko Tomažič«. Pred nastopom smo imeli še zadnjo vajo.

Ob 14. uri so že začeli prihajati naši gostje. Aha! Sedaj pa so se nam učencem začele tresti noge! Kaj bo?

Prireditve se je začela. Najprej so spregovorili: ravnatelj, predsednica združenja staršev in vaški župnik. Sledili so pozdravi in voščila predsednika Slovenske prosvetne zveze, predstavnika šole P. Tomažič v Kopru in drugih. Potem je Pinkova mati odkrila spomenik. Diego in Karmen sta ji izročila rože in plaketo. Po odkritju spomenika je sledil kulturni program.

Nastopali so recitatorji, pevski zbor in mi. Končno, saj smo že dolgo nepremično

stali ob spomeniku! Tudi noge so nas že bolele. Program se je končal s pesmijo, ki jo je zapel pevski zbor.

Za nas otroke pa se je šele sedaj začelo slavlje. Naše skrbne mamice in druge vaščanke so pripravile za vse obilno zakusko.

Sedaj smo vsi zelo zadovoljni, da je poimenovanje uspelo in da imamo tako lep spomenik mladeniča, ki je za slovenski narod dal svoje mlado življenje!

Marko Cocoravez
5. r. OŠ »Pinko Tomažič«
TREBČE

KULTURNI VEČER PRED POIMENOVANJEM

V soboto, 23. septembra, smo imeli v Ljudskem domu kulturno prireditev, posvečeno P. Tomažiču, po katerem smo naslednjega dne poimenovali našo osnovno šolo. Že ob 20. uri je bil dom nabito poln. Ljudje so se stiskali v dvorani, nekateri so celo sedili na oknih.

Prireditve se je začela ob 20.30. Najprej so dijaki iz 1. razreda srednje šole iz Trebč recitirali nekaj pesmi. Nato so nastopili odrasli recitatorji. Brali so poslednja Tomažičeva pisma, ki jih je pisal svojim dragim iz zapora, ko je zvedel, da je bil od posebnega tribunala obsojen na smrt. Vsako pismo je bilo podpisano s Pino, ker slovenska imena so bila takrat prepovedana. Nato je trebrenski pevski zbor zapel nekaj pesmi.

Vsi navzoči so skrbno poslušali in sledili. V dvorani je vladala grobna tišina. Najbolj učinkovita točka programa pa je bilo solo petje gospoda Gina. Sledilo je podeljevanje Tomažičevih plaket zaslužnim vaščanom. Srebrno plaketo, ki jo je podelil Primorski dnevnik, so podelili učiteljici prvega in drugega razreda, gospe Saši Gori, ki uči na naši šoli že vrsto let, in priznanje, ki ga je dobila, je prav res zaslužno.

Drugo plaketo so darovali starejšemu borcu, domačinu Mičetu. Ko se je prireditve končala, smo se vsi vaščani zadovoljni razšli.

Andrej Carli
5. r. OŠ »Pinko Tomažič«
TREBČE

ŽAL MI JE BILO

Nekega sončnega jutra sem šel s stricem v trgovino nakupovat. Stric je vzel s sabo voz, ker ni mogel nositi v rokah dveh velikih vreč. Jaz sem sedel na voz, ki je navzdol kar sam tekkel. Mimogrede je šel stric v gostilno. Prosil sem ga, naj mi kupi sladoled. Stric mi ga ni kupil, ker sva bila zelo potna.

Ko sva prišla do trgovine, se je stric spomnil, da ima premalo denarja, zato me

je poslal domov po denar. Rekel mi je, naj ga vzamem v knjigi, in vsaj pet po deset tisoč dinarjev. Ko sem prišel domov, sem šel naravnost v stričevo sobo. Šel sem seveda skozi okno, ker babica me ne bi pustila v stričevo sobo.

Vzel sem knjigo in poiskal toliko denarja, kot mi je stric naročil. V knjigi pa sem našel še več denarja. Vzel sem bankovec za deset tisoč in ga dal v žep, ostali denar pa sem nesel v roki.

Ko sem prišel do trgovine, sem dal stricu denar in skupaj sva šla kupit hrano za prašička.

Ko sva prišla domov, je stric opazil, da mu manjka nekaj denarja. Vprašal me je, koliko denarja sem mu vzel. Odgovoril sem mu, da le toliko, kot mi je naročil. Stric mi ni verjel. Odšel je v kuhinjo in se usedel. Tudi jaz sem šel za njim in mu povedal, da sem mu ukradel denar. Vrnil sem mu ga. Stric ni rekel ničesar. Žal mi je bilo.

Upam, da kaj takega ne bom nikoli več napravil!

Valter Carli
5. r. OŠ »Pinko Tomažič«
TREBČE

Zelo iskrena pripoved, kaj menite, dragi šolarji, pa čeprav gre za neprijeten doživljaj! Takšnim pismom zares rade volje odmerimo delček prostora v vaši reviji.

RAKOV ŠKOCJAN

Bilo je lepo sončno vreme, ko smo se odločili, da gremo v Rakov Škocjan. Zelo me je zanimal ta kraj, kjer nisem bila še nikoli. Z našimi prijatelji smo si šli ogledat naravni most in majhno jezerce. Proti večeru pa smo se vsi skupaj zbrali v koči pri ognju in čakali, da se moj oče in njegov prijatelj vrneta z lova.

Zaman smo čakali, da nam prineseta fazana ali zajca. Samo zelo trudna sta prišla in lačna. Toda ob ognju in prijetni večerji, ki so jo pripravile naše mamice, smo bili zares veseli.

Tisto noč smo prespali v koči. Naslednje jutro pa sta moj oče in njegov prijatelj ob peti uri spet odšla na lov.

Tudi ta dan sta se vrnila v kočjo — prav tako kot prejšnji dan, praznih rok. Zvečer pa smo se počasi odpravili domov.

Damjana Furlan
4. r. OŠ »Pinko Tomažič«
TREBČE

NAŠE RIBICE

Doma smo imeli v veliki vazi na vrtu šest ribic. Štiri so nam umrle. Pred nekaj dnevi je očka kupil eno majhno vazo za dve

Mira Voglar

Ples snežink

Cin, cin so cin-glja-le sne-žin-ki-ce ma-le, ko so se zo-bla-kov spu-šti-le. Cin.
Cin, cin so cin-glja-le sne-žin-ki-ce ma-le, ko ve-tr-ček jih ja za-ri-hal. Cin.
Cin, cin so cin-glja-le sne-žin-ki-ce ma-le, ko bur-ja je di-vje za-po-la. Cin.

Cin so cin-glja-le sne-žin-ki-ce ma-le, ko so-se ve-se-lo lo-vi-le.
Cin so cin-glja-le sne-žin-ki-ce ma-le, ko ve-ter mo-čno je za-pi-hal.
Cin so cin-glja-le sne-žin-ki-ce ma-le, ko bur-ja jih je za-vr-te-la.

ribici. Rad ju opazujem. Ko je voda umazana, jo zamenjam in jima dam jesti. Ponoči sta ribici mirni.

Sedaj imava s sestro eno rdečo ribico in eno oranžno. Moja ribica je oranžna, sestri na pa rdeča. Rad imam svojo ribico.

Maurizio Dragoni
3. r. OŠ »Pinko Tomažič«
TREBČE

MOJ BRAT

Imam brata, ki mu je ime Luka. Star je štiri leta. Moj brat je zelo nagajiv, a me ima rad. Hodi v vrtec. Ko pride domov, se igra. Zna že napisati svoje ime. Očka ga uči pisati črke. Ko gre spat, nese s seboj medvedka.

Kristina Carli
3. r. OŠ »Pinko Tomažič«
TREBČE

MOJA SESTRA

Moja sestra se imenuje Adriana. Ima pet let. Hodi zadnje leto v vrtec. Je majhne postave. Včasih se kregava. V vrtcu je pridna in ubogljiva.

Ko pride domov, začne nagajati. Skupaj se igra. Rada riše in posluša pravljice.

Moja sestra je bolj živahna kot jaz in ima tudi dolg jeziček. Vendar jo imam zelo rada.

Daniela Čuk
3. r. OŠ »Pinko Tomažič«
TREBČE

VČERAJ NA SPREHODU

Včeraj popoldne sem šel k Danijelu. Bil je lep sončen dan.

Njegov brat Dejan je rekel, naj greva z njim na sprehod v gozd. in odpravili smo se na pot. Šli smo na Plase. Tam je lepa razgledna točka. Na poti smo videli dve votlini, kamor so se med vojno zatekali vaščani. Počivali smo v majhni kamniti hišici in občudovali jesensko naravo. Pojedli smo malico in se osvežili s toplim čajem.

Ko so bili trebuščki polni, smo šli proti Frankovcu. Videli smo srno z dvema mladičema in ptičnico, kjer pijejo ptički. Ker je sonce že zahajalo, smo se napotili domov.

Ko sem šel spat, sem se spominjal, kako lep popoldan sem preživel z Danijelom in Dejanom.

Dimitrij Carli
3. r. OŠ »Pinko Tomažič«
TREBČE

ROKI

Mojemu psu je ime Roki. Podaril mi ga je stric. Star je tri leta. Je lep pes, njegova dlaka je temno siva. Ker ga ne morem imeti doma, ga imam pri dedku v Saležu. Ko me zagleda, priteče k meni in veselo pomaha z repom. Kadar me ni, ga hrani stric.

Ima lepo hišico z napisom Roki. Ko pridem v Salež, mu očistim hišico in mu dam hrano. Takrat je vesel. Odvežem ga, da lahko teče po travniku in da se malo poigra z mano. Rad ga imam.

Rad bi ga imel doma.

Michele Predonzani
3. r. OŠ »Pinko Tomažič«
TREBČE

Michela pa takole piše o psu, ki je verjetno last kar cele družine:

Naš pes se imenuje TAGO. Je pasme lesi. Zelo je navezan na našo družino. Najraje pa ima mojo sestro Danijelo. Je ubogljiv in lep. Dobili smo ga, ko je bil star eno leto, sedaj pa je star že štiri. Moj oče in stric sta ga pripeljala iz Furlanije.

Imam ga zelo rada. Ni nevaren, le pustne šeme so mu neprijetne, in ko jih vidi, je zelo hud.

Rad se igra z otroki in z žogo. Ima lepo hišico, a spi v kleti.

Moja babica ga ima zelo rada in lepo skrbi zanj.

Sedaj končam pisati o njem, ker me že čaka, da se greva skupaj igrat.

Mičela Cergol
3. r. OŠ »Pinko Tomažič«
TREBČE

MOJE KOLO

Mi imamo avto, ki je rdeče barve. Toda meni je bolj všeč moje kolo. Tudi kolo je rdeče barve in je skoraj novo. Kupila mi ga je mama lani za rojstni dan. Kolo ima tudi ime, imenuje se Šafari. Ko se vozim z njim, večkrat padem. Posebno dosti bunk sem imela, ko sem se učila voziti. Tata je rekel, da, če bom še padala, ne bom več tako pogosto kolesarila.

Zdaj je Šafari že ves podrsan in tudi guma je počena.

Daria Bukovec
3. r. OŠ »Pinko Tomažič«
TREBČE

MOJA SESTRA

Moja sestra se imenuje Mirjam. Je eno leto starejša od mene.

Čprav se vedno pripravava, se imava zelo radi. Vedno sva skupaj.

Igrava se skupaj, skupaj spiva, piševa nalogo in večkrat sva tudi skupaj kaznovani. Moja sestra zelo rada pleše, bere, se uči, posluša glasbo in tudi posodo rada po-

miva. Če ne bi imela sestrice Mirjam, bi bila zelo žalostna!

Tanja Železnik
3. r. OŠ »Pinko Tomažič«
TREBČE

O svoji sestri, ki pa je že veliko starejša in že tudi zaposlena, nam je pisala še Marina Milkovič, prav tako iz 3. razreda OŠ v Trebčah. Brez dvoma ima Marina svojo sestro zelo rada, še posebno, kot je sama zapisala, kadar ji prinese čokolado.

DOMA

Doma imamo zajce. Naši zajci so raznobarni. Imamo tudi mačko.

Imenuje se Gimi in me vsak dan spremlja v šolo.

Doma najrajši brcam žogo. Včasih me pride obiskat moj sošolec Maurizio. Igrava se z avtomobilčki in se voziva s kolesom.

Najraje pa se voziva s skateboardom po dvorišču. Ko sem se prvokrat, peljal, sem padel in se udaril.

Marko Milkovich
3. r. OŠ »Pinko Tomažič«
TREBČE

Fašistične skrunitve spomenikov našim padlim obsojajo tudi otroci:

POŠKODOVALI SO SPOMENIK V VASI

Danes smo si učenci šli ogledat spomenik padlim, ki so ga prejšnjo noč fašisti vandalsko razbili. Spominska plošča je postavljena prav na mestu, kjer so Nemci obesili dva uboga partizana.

En partizan je bil iz naše vasi, drugi pa iz Saleža.

Vandali so poškodovali tudi druge spomenike, tako v Bazovici, Padričah in Bošketu. To dejanje je grdo in sramotno.

Vsi ti spomeniki so postavljeni v spomin padlim partizanom in prav zato jih spoštujemo.

Raffaella Cossutta
5. r. OŠ »Albert Sirk«
KRIŽ

Korado razmišlja takole:

LJUDJE BREZ SRCA

Velika nedeljska antifašistična manifestacija, ki je bila v Bazovici, še ni bila dovolj.

V sredo ponoči so fašistični vandali oskrunili kar štiri spomenike. Težko smo sprejeli to novico Križani, saj so tudi v naši vasi razbili manjši spomenik, kjer so fašisti med vojno obesili dva partizana.

Ljudje, ki to počenjajo, nimajo srca!

Danes smo si učenci šli ogledat kriški spomenik. Med razvaline smo položili šop cvetja in s tem pokazali, da se zavedamo, kaj se dogaja.

Upamo, da fašisti ne bodo več razgrajali in se maščevali nad slovenskimi spomeniki. Želimo si, da bi ostali vedno taki, kot so jih zgradili Slovenci.

Korado Sedmak
5. r. OŠ »Albert Sirk«
KRIŽ

MOJI SOŠOLCI

V našem razredu nas je enajst. Med nami je tudi sošolec Aljoša, ki se nam je pridružil v 2. razredu.

Med seboj se otroci dobro razumemo. Moja največja prijateljica pa je Ingrid, ki je poštena, mirna in prijazna. Druga drugi radi pomagava in si marsikaj zaupava.

Od 1. razreda do 5. smo zmeraj vsi sošolci skupaj. Vsak dan se zberemo v šoli. Radi si posojamo šolske potrebščine, včasih tudi nalogo pišemo skupaj.

Prihodnje leto, ko bomo šli na srednjo šolo, ne bomo več tako skupaj. Nekateri bodo šli na druge šole, npr. v Rojan, drugi na Prosek, nekateri pa v Sv. Križ.

Mislím, da je sedaj najlepše, ko smo še otroci. Ali ne?

Sedmak Klavdija
5. r. OŠ »Albert Sirk«
KRIŽ

Seveda, še posebno, če se dobro razumete, kot sama pišeš, če ste med seboj prijatelji in si pomagate!

Tudi Alex iz istega razreda piše:

... Moja najboljša prijateljca v razredu sta Andrej in Marko. Ko je odmor, se mi dečki igramo z žogo, deklice pa se love ali kaj podobnega.

Po odmoru se učimo. Včasih se tudi smejemo. V ponedeljek in petek, ko imamo telovadbo, se igramo »med dvema ognjema«.

Med risanjem in ročnim delom se radi pogovarjamo. Večkrat se dečki igramo tudi z deklicami.

To leto smo zadnjič skupaj. Drugo leto se ne bomo več srečali, ker bomo šli na srednje šole. Jaz bom šel na srednjo v Rojan.

Če se bomo kdaj srečali, bomo zmeraj prijatelji!

Alex Sedmak
5. r. OŠ »Albert Sirk«
KRIŽ

Še nekaj pisem nam je ostalo, ki pa jih zaradi odmerjenega prostora ne moremo objaviti v tej številki. Prihranili smo jih za naslednjo.

Pa še majhen nasvet tistim, ki se poskušajo v pisanju pesmic:

Napisati pesem — ni tako preprosto in lahko, razen seveda, če iz drugih pesmi »ukradete« kakšno vrstico?! Tako pa ne gre! Pesmica, ki nam jo pošljete, mora biti zares vaša — tako zamisel, kot vsebina, sicer je ne moremo objaviti.

Z januarsko številko Galeba vam bom prinesel tudi obljubljene majice. Prepričan sem, da jih boste zelo veseli.

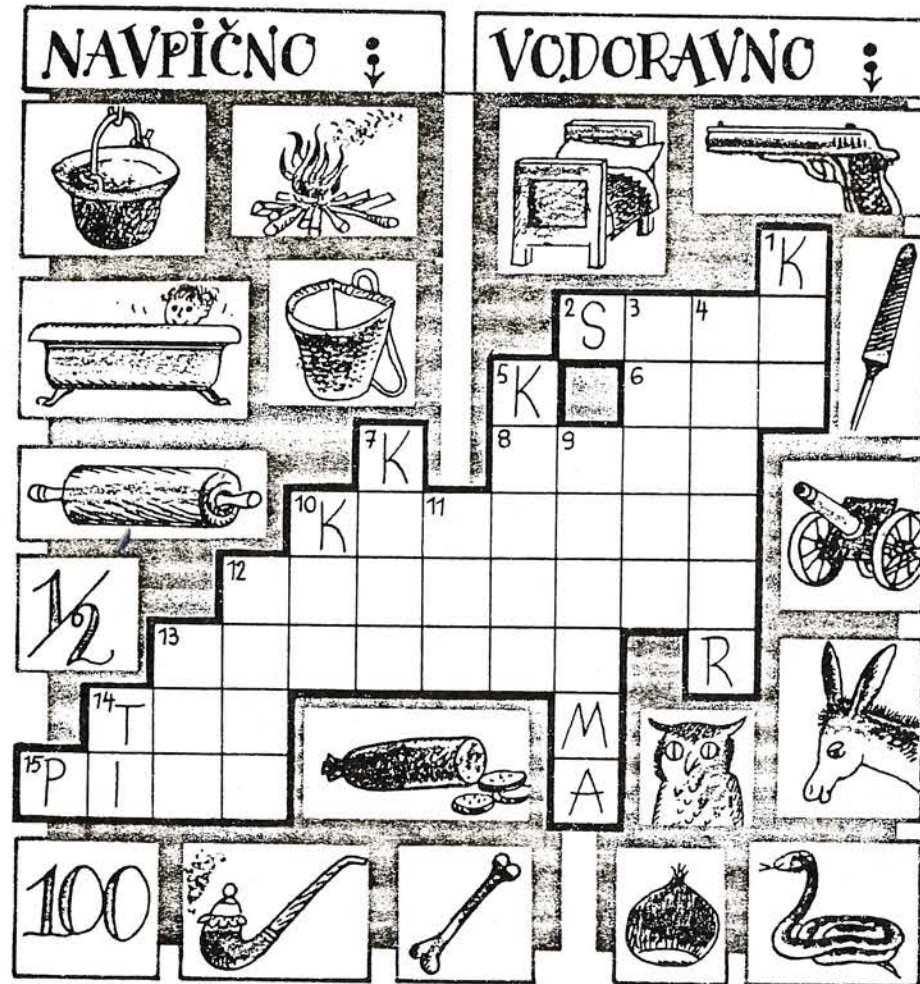
Sedaj pa voščilo. Vsem vam, dragi šolarji, vašim staršem in učiteljem želim prav vesele božične praznike in mnogo uspehov v novem letu. Predvsem se pridno učite, da boste v bodoče postali res vredni sinovi slovenskega naroda.

Iskreno voščilo velja tudi vsem sodelavcem, pesnikom, ilustratorjem in podpornikom, ki so doslej pripomogli, da je Galeb dosegel svoj 25. jubilej in še vedno prispevajo in nesebično pomagajo Galebu, da se razvija in med slovensko mladino v zamejstvu širi lepo slovensko besedo.

UREDNIK

SLIKOVNA KRIŽANKA

Poišči prave besede za vse, kar je narisano zgoraj. Vnesi jih v prazna polja tako, da se bodo ujemale.

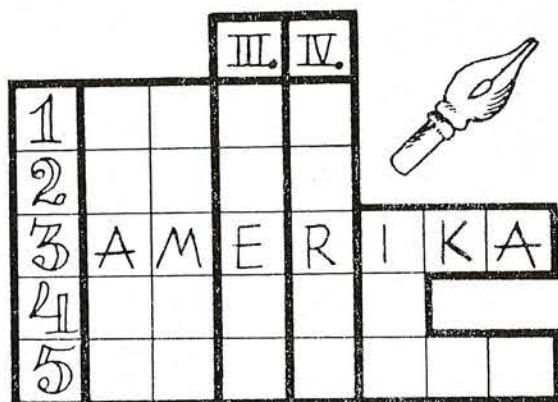
Napovedanega nagradnega žrebanja v decembru ne bo. Žal mi je, da vas moram razočarati, vendar sem prepričan, da boste nekoliko potrpeživi. Iz različnih razlogov žrebanja nisem utegnil pripraviti pred božičnimi prazniki, zato sem ga prenesel na januar. Upam, da boste uvidevni. Potrpeživi boste le nekaj tednov, saj vas nagrade vedno čakajo, še več, ni izključeno, da se ne bo njihovo število pomnožilo. Vi kar pridno pošljite dopisnice in zaupajte v srečo.

ZLOGOVNICA

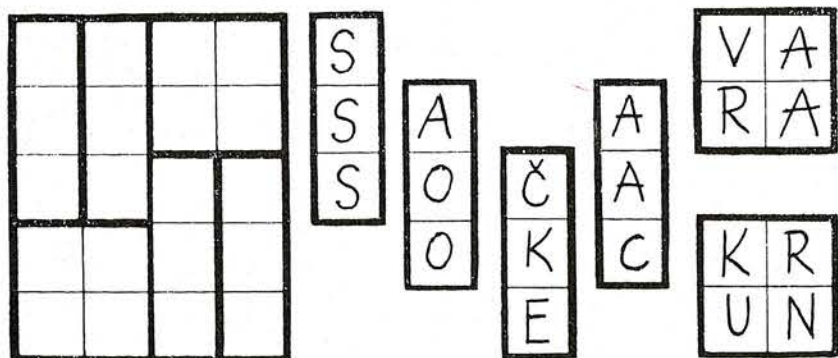
$$5 + 2 =$$

$$9 - 3 =$$

Poišči pravi besedi za obe narisani stvari in reši oba računa, zneska pa napiši z besedo. Te štiri besede moraš postaviti na prava mesta v liku, tako da boš v tretji in četrti navpični vrsti dobil imeni dveh dni v tednu. Pomagaj si z različnim številom črk v besedah.

RAZREZANKA

Na desni imaš šest likov z vpisanimi črkami. Iz njih moraš sestaviti pravokotnik, kakršen je na levi. Po pravilni rešitvi boš dobil v petih vodoravnih vrstah imena petih slovenskih rek.

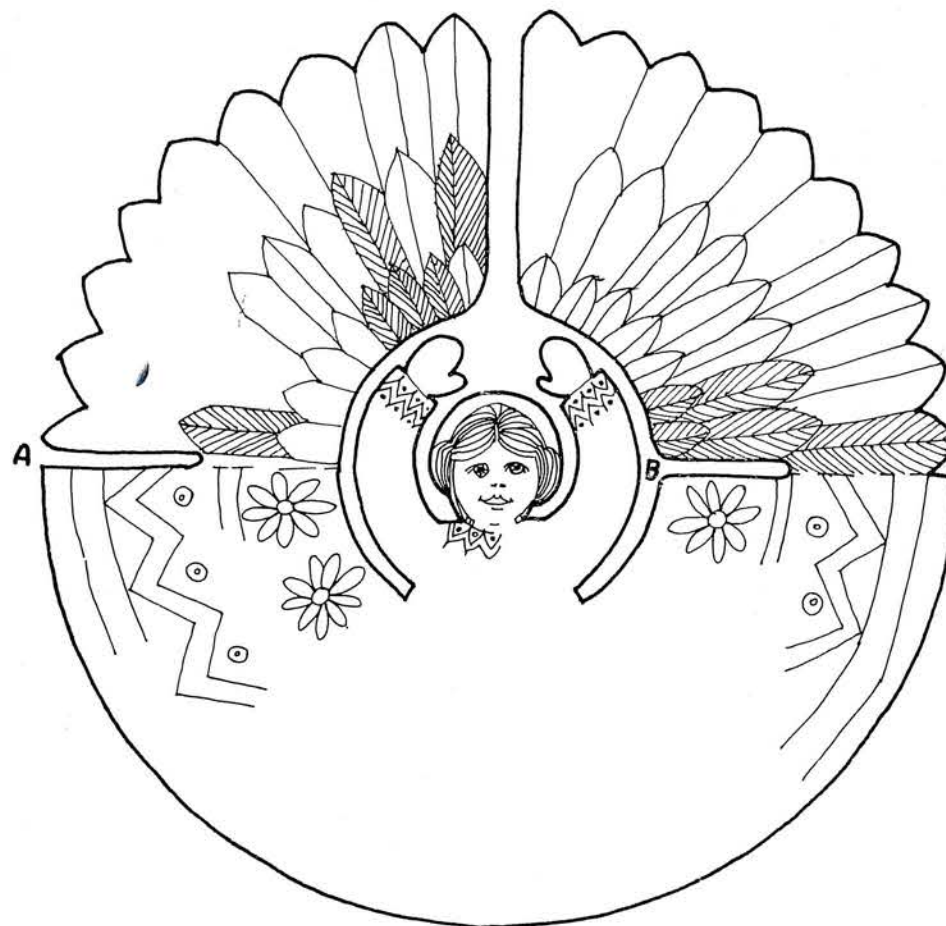

Vera Poljšak

Ilustr.: Magda Tavčar

Angelček

DOPOLNI IN POBARVAJ ANGELČKA, NATO GA OSTRIŽI!
VSTAVI ZAREZO A V ZAREZO B.

Rešitve ugank pošljite čimprej na uredništvo Galeba: Lojze Abram, Ulica G. Amendola 12 - 34134 Trst

REŠITVE UGANK IZ DRUGE ŠTEVILKE

SATOVNICA - 1. lajnar, 2. opleti, 3. pesnik, 4. raketa, 5. jasica, 6. spored, 7. črnski, 8. kapnik. Ime države na Daljnem vzhodu je: Japonska.

RAČUNSKA KRIŽANKA - **Vodoravno:** 1. pol, 5. sedem, 7. devet, 9. šest, 11. tri. **Navpično:** 2. osem, 3. lev, 4. pet, 6. deset, 8. štiri, 10. SR.

KOMBINIRANA KRIŽANKA - **Vodoravno:** 3. top, 4. spopad, 7. sto, 8. rt, 9. Alpe, 11. most, 13. lestev, 16. srce, 20. torta, 21. Eda, 23. raven, 24. plenjenje, 27. Ljubljana, 29. jasli, 30. avto. **Navpično:** 1. sod, 2. usta, 3. tat, 5. polmer, 6. presta, 10. postelja, 12. te, 13. lok, 14. velblod, 15. panj, 16. srna, 17. raj, 18. cvet, 19. EE, 22. deli, 24. pust, 25. JA, 26. ena, 28. Java.

REŠITVE SO POSLALI: Kristina Salvi, 5. r. OŠ MAČKOLJE. Mirjam Gregori, Karen Marzolo, Mauro Benci, 4. r. OŠ »F. Milčinski« — KATINARA. Lidija Glavina, 5. r. OŠ »I. Trinko-Zamejski« — RICMANJE. Walter Piščanc, 3. r. OŠ »Bazoviški junaki« — ROJAN. Ljuba Legiša, Sergij Blasi, Alenka Legiša, 2., 3. in 4. r. OŠ SV. JAKOB. Barbara Bachi, Peter Jankovič, 1. in 2. r. OŠ BORŠT. Mariza Alt, Darija Makuc, OŠ ŠTANDREŽ. Valter Peteani, Dario Bernardis, Marko Fajt, Čincija Cotič, Patricija Čandek, Elizabeta Venuto, Svetlana Primožič, 5. r. OŠ SOVODNJE OB SOČI. Nadja Pintar, ŠTMAVER, Katja Verginella 2. r. SŠ »F. Levstik« — KRIŽ.

NAGRADE DOBIJO: Mirjam Gregori, 4. r. OŠ »F. Milčinski« — KATINARA. Alenka Legiša, 4. r. OŠ SV. JAKOB. Peter Jankovič, 2. r. OŠ BORŠT. Svetlana Primožič, 5. r. OŠ SOVODNJE OB SOČI. Katja Verginella, 2. r. SŠ. »F. Levstik« — KRIŽ.